

ՄԱՐՏԱՐԱԳԱՏ

АÑO IV — N° 74

SARDARABAD

Buenos Aires, Sábado 18 de Noviembre de 1978

APARICIO MENDEZ RECIBE A ALEX MANOOGIAN

Se le rindió honores con rango de jefe de Estado en la R.O. del Uruguay

El más Sr. Presidente del Uruguay, Dr. Aparicio Mendez, recibe al Filántropo de la armenidad Alex Manoogian.

ՀԱՐԱԻ.ԱՄԵՐԻԿԱ-ՅԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՑՆԾՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ՀԲԸՄԻՈՒԹԵԱՆ ՑԿԵԱՆՍ ՆԱԽԱԳԱՀ ՏԻԱՐ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ԱՅՑԸ ՍԱՆ ՓԱԽԼՕ ԵՒ ՄՈՆԹԷՎԻՏԵՕ

ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՐ

ՈՒՐՈՒԿՈՒՄՅԻ ԱՍՊԵՋԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՊԱՏՈՒԵԼՈՎ ՀԱՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ, ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԻՐԸ ՀԻՋԱԿԵՑ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԱՐԺԱՆ ՑԿԵԱՆՍ ՆԱԽԱԳԱՀ ՏԻԱՐ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԸ, ԵՒ ԸՍՏ ՈՐՈՒ, ԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱԻՋԱՆԱՋԱՆ ՊԱՏԻՆԵՐՈՒ ՈՒՎԱՑԵԼԵՑ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԳՈՐԴԱՆՔԸ ՄՈՆԹԷՎԻՏԵՑԻ ՄԷՋ ԿԵՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ:

Հանրային Հանրապետության նախագահ Տօրթ. Ափարիսիո Մենտես Կ'ընրոնից

Մամուլում

HISTORICOS PARA LOS BIENIOS DE SUDAMERICA

recepion en el de Carrasco.

el 2 de Noviembre, a las 15:30 horas, arribó al aeropuerto de Carrasco el presidente vitalicio del Consejo Internacional de la Unión General de Beneficencia, el filántropo Alex Manoogian, acompañado por su dignísima señora Mané Tatian y por el Sr. Hagop Derderian, presidente del Consejo Internacional de la UGAB, en un vuelo procedente de la delegación de treinta miembros y benefactores de la Unión San Pablo, encabezados por el vicepresidente Sr. Zaven Bazarian, los benefactores Regina Bazarian, el presidente de la Asociación Cultural San Pablo Sr. Peleghian, y el representante de la Unión San Pablo Sr. Peleghian, representen-

Más de dos mil connacionales brindaron emotiva bienvenida a Alex Manoogian y su comitiva. El momento de la recepción en el aeropuerto de Carrasco.

Հիմզարկի, Նոյեմբեր 2, 1978, ժամը Յիշու 15:30իմ, Մոնթեվիդեո ժամանեց ՀԲԸՄԻՈՒԹԵԱՆ ՑԿԵԱՆՍ ՆԱԽԱԳԱՀ ՏԻԱՐ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԸ, ընկերակցութեամբ իր համեստափայլ տիկնոջ Մարիին, Կեդր. Վարչ. Ժողովի անդամ Յակոբ Տէրտէրեանի եւ Սան Փաւլոյի Միութեան վարչութեան պատուիրակութեամբ: Մովածաւալ բազմութիւն մը, Նուպարեան-Ալեք Մամուլեան վարժարանի սաներ, բոլոր մասնաճիւղերու պատուիրակութիւններ, պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ օջակայամ փութացած էին իրենց յարգանքի տրուել մատուցանելու համար հայ ժողովուրդի մեծագոյն բարեբարբիմ: Ամնկարագրելի խանդավառութիւն

(Continúa pág. 3)

CANADA:

Inauguración de la Escuela Alex Manoogian de la UGAB

por Rosa Majian

Montreal, octubre 22 de 1978.

Por tercera vez y en tres países diferentes -la casualidad- hizo que me encontrara con los ilustres filántropos armenios Alex y Marie Manoogian. Primero, en los Estados Unidos, 1965, mientras cursaba estudios superiores de periodismo en la Universidad de Michigan, Ann Arbor. Una gentil invitación de la distinguida señora Marie Manoogian, esposa del presidente vitalicio de la Unión General Armenia de Beneficencia, hizo que fuera la última huésped en la hermosa mansión que ocupaban frente al lago Eric, que luego donaron al municipio de Detroit.

El segundo encuentro se realizó en el hotel Armenia de Erevan a fines de 1971. Era la primer visita

está ubicada en un hermoso sector de la ciudad. A corta distancia de la misma se halla el Centro Comunitario de la UGAB donde se ha levantado la escuela Alex Manoogian, cuyo costo asciende a 2 millones de dólares, que imparte la enseñanza en tres idiomas: francés (oficial), armenio e inglés.

La comunidad armenia de Montreal alcanza a 25.000 personas. La mayoría, inmigrantes de Egipto, Siria, Líbano y Constantinopla. La inmigración masiva se produjo en la última década.

La primitiva escuela armenia de Montreal comenzó con un pequeño jardín de infantes en 1970 por iniciativa del Dr. A. Gundjian, miembro de la Comisión Central de la UGAB, con 35 alumnos. Funcionaba en la mis-

un niño en idioma francés; por el otro, en armenio e inglés para dar la bienvenida a los invitados.

También se escucharon los coros de niños en los tres idiomas comenzando con la marcha de Sardarabad.

La Señora Marie Manoogian procedió al corte de la cinta dejando así inaugurado el edificio escolar.

A continuación, el Ministro de Educación señor Jacques-Ivan Morin descubrió el busto del ilustre benefactor de la comunidad armenia, obra realizada por Arto Chakmakjian, artista armenio que también concibió el motivo ornamental que ostenta el frente del complejo educacional.

Todos nos emocionamos. Mas aún, cuando descubrimos las lágrimas en los ojos del señor Alex Manoogian.

Esa misma emoción nos acompañó desde temprano en ese hermoso día de octubre, al escuchar el sermón del Arzobispo Vatche Hovsepian en la Iglesia Armenia San Gregorio El Iluminador cuando señaló: "Los armenios de la Diáspora tienen siempre que apoyar a dos grandes instituciones: la Iglesia Armenia y la Escuela Armenia y, en ese sentido el señor Alex Manoogian, con su extraordinaria generosidad es un ejemplo excepcional."

También las palabras del señor Richard Manoogian, hijo del benefactor y presidente de Masco Corporation reflejaron su gran interés por la obra filantrópica

Foto E. Boghosian.

Escuela alex manoogian

a la tierra de nuestros antepasados.

Y aquí, en el Canadá, también la casualidad como en los casos anteriores, me permitió verlos nuevamente. Fue en el hotel Meridien de Montreal, donde nos alojábamos circunstancialmente. Ese tercer encuentro me hizo partícipe de un acto inolvidable: la brillante inauguración de la Escuela Alex Manoogian, el domingo 22 de octubre de 1978.

Arribo a Montreal

A mediados de octubre llegué a Montreal para participar en el VIII Congreso Internacional de Periodistas -como única delegada por la Argentina- luego de asistir a la XXXIV Asamblea General de la Sociedad Interamericana de Prensa (SIP) en Miami, Florida.

El sábado 21, me encontré con el Arzobispo Vatche Hovsepian, Primado de la Diócesis de América en California, en el foyer del Hotel Meridien de Montreal El alto prelado regresaba de Armenia. Había asistido al 23º aniversario de la entronización de Su Santidad Vazken Iº. En un principio había servido a la comunidad armenia de Montreal desde la Iglesia Armenia San Gregorio El Iluminador. Ahora, rumbo a los Estados Unidos, había hecho esta escala en el Canadá, para officiar la misa especial en homenaje al señor Alex Manoogian por sus 25 años de presidencia ante la UGAB y, por la inauguración de la escuela que lleva el nombre del gran filántropo armenio.

El Centro Comunitario de la UGAB

La Iglesia Armenia de Montreal "San Gregorio El Iluminador"

ma Iglesia Armenia. En 1974 se incorporó la escuela primaria. Hoy su número llega a 350 alumnos. Se admiten niños de 3 a 12 años. Su matriculación se realiza con un año de anticipación. La cuota de ingreso 1978-79 está completa. Su directora es la señora V. Balian. La ejecución de este complejo educacional estuvo a cargo de los arquitectos canadienses Sankey Javosky Werleman Guy, expertos en arquitectura escolar.

Inauguración de la escuela armenia Alex Manoogian

Se habían dado cita en esta oportunidad mas de 1000 armenios. Estaban allí rodeando el moderno y espacioso complejo educacional. Sus hijos, protegidos por el sol radiante de esa mañana de octubre luciendo bien diseñados uniformes, cantaban al amparo de las banderas del Canadá y de la provincia de Quebec, a las cuales se sumaría la bandera azul de la UGAB que fuera bendecida por Monseñor Hovsepian e izada por el presidente vitalicio de la institución, el señor Alex Manoogian, donante de la escuela armenia.

La comitiva de honor estuvo integrada por el Arzobispo de California, Vatche Hovsepian, los filántropos Alex y Marie Manoogian acompañados por su hijo Richard, el Dr. H.S. Derderian, el intendente señor Jacques-Ivan Morin y su esposa y miembros de la comisión directiva del Centro Comunitario de la UGAB. Como en una procesión, atravesaron un arco formado por boys y girls scouts, dando comienzo así al acto de inauguración.

Por un lado, se escuchó la voz de

ՄՈՆԹՐԵԱԼԻ ԱՐՄԵՆ-ԻՅԵՊԵՔ
Հ. Բ. Ը. Մ. ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՂԻԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԾԵՆՔԻ ԲԱՑՈՒՄԸ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄՐԱԸ ԴԻՏԻ ԱՆՈՒԱՆՈՒԻ
ԱՐՄԵՆԻ ԻՆ ՎԱՏԻԱ ԿԵՐՏԵԱՆԻ ԱՆՈՒՆՈՎ

Կիրակի, Հոկտեմբեր 22-ին, տեղի ունեցավ Մոնթրեալի Արմեն-Իյեպեք Հ.Բ.Ը.Մ. Ալեք Մանոյկան անճորեայ վարժարանի նորակառույց դպրոցանրի բանդիստոր բացումը, որուն ներկայ գտնուելու համար Մոնթրեալ ժամանած էին Ամերիկայի Արևմտեան Թեմի Առաջնորդ Գեր. Տ. Վաչե Արք. Յովսէփեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան ցլեանա նախագահ, ազգային անդուլական բարերար Գրք. Ալեք Մանոյկան և իր ազգի տիկինը, Գրք. Ռոջերտ Մանոյկան, Գրք. Երուսական Ազատեան, հայրենի հիօրի՝ արուեստի հաստատութեան տնօրէն Ռոբերտ Չարեան, գրականագետ Լևոն Հովհաննիսեան, քաղաքական ժամ Տեղ. Միլիկեան և ճգընակահարտի Ջիլիբե Չարսարեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Գրք. Յ. Տէրտիկեան և Տիրոջտի Ալեք Մանոյկան վարժարանի հուշարձնեան անուանուի Գրք. Հորամազեան:

Foto E. Boghosian.

El Ministro de Educacion y Sra. el intendente, Dr Derderian, Arzobispo de California, Alex y Marie Manoogian y su hijo Richard, el padre Bared.

Foto E. Boghosian.

Los filantropos con el Ministro de Educacion y Sra luego de cortar la cinta.

que realizan sus padres y su deseo de modernizar todos los aspectos de las actividades que desarrolla la comunidad armenia.

Y debían ser las palabras del notable filántropo armenio Alex Manoogian, luego de recibir de manos del intendente señor Marcel Laurent las llaves de la ciudad, las que mas nos llenó de orgullo cuando se refirió sobre el constante optimismo del pueblo armenio a pesar de enfrentar sucesivas crisis a lo largo de su tormentosa historia. "Tan pronto como nosotros construimos-dijo el señor Manoogian- un viento huracanado viene y arrasa con todo lo que hemos construido." Recordó el último caso en Beirut.

"Sin embargo, nosotros continuamos mirando el futuro con optimismo y esperanza."

En esa ocasión hizo público su

reconocimiento al Dr. A. Gudjian por todo su esfuerzo en la concreción del establecimiento educativo, imponiendo el nombre de Arshavir y Nadi Gundjian al vasto auditorio, que esa noche reunía a cientos de armenios de Montreal.

Por último, el Ministro de Educación de la Provincia de Quebec, señor Jacques-Ivan Morin siguió el canto de los niños. Cantó con ellos en francés y en inglés. Al usar la palabra saludó al vasto auditorio en idioma armenio y luego se expresó en francés con estos términos: "Mis queridos niños: Así como vuestros padres construyeron con voluntad, y sacrificio este centro comunitario escolar deseo que ustedes al terminar aquí, los estudios del ciclo primario y secundario puedan todos seguir la universidad y cuando se-

an destacados profesionales deseo tambien que todos ustedes sean capaces de levantar edificios similares para la educación y la cultura en este país, nuestro país: el Canadá."

Delegación artística de Armenia.

Por la noche, un banquete de gala congregó nuevamente a los armenios del Canadá en el amplio auditorio.

El Arzobispo Yeghishe Derderian, Patriarca de Jerusalén que había sido invitado especialmente, no pudo asistir al acto por tener que viajar a Roma para la entronización del Papa Juan Pablo II. Su encíclica dedicada a los ilustres benefactores Alex y Marie Manoogian fue leída por el Rev. Padre Bared Yereztian, de la Iglesia Armenia de Montreal.

Sin embargo, una delegación artística de Armenia, integrada por cuatro personas estuvo presente en la cena del domingo 22 de octubre de 1978. La presidenta el Prof. R. Zarian, director del Instituto de Arte de la Academia de Ciencias de Armenia, quien al dirigirse a la audiencia anunció al Comité de Relaciones Culturales con Armenios de la Diáspora estaba esa noche presente con la donación de un piano realizado en Armenia.

El programa musical estuvo a cargo de la señora Julia Derrounian, quien acompañada por su esposo presentó algunas piezas.

Esta delegación de Armenia estaba presente en Montreal con motivo del centenario del natalicio del poeta Vahan Tekeyan.

CANADA:

Inauguración de la Escuela Alex Manoogian de la UGAB

por Rosa Majian

Montreal, octubre 22 de 1978.

Por tercera vez y en tres países diferentes -la casualidad- hizo que me encontrara con los ilustres filántropos armenios Alex y Marie Manoogian. Primero, en los Estados Unidos, 1965, mientras cursaba estudios superiores de periodismo en la Universidad de Michigan, Ann Arbor. Una gentil invitación de la distinguida señora Marie Manoogian, esposa del presidente vitalicio de la Unión General Armenia de Beneficencia, hizo que fuera la última huésped en la hermosa mansión que ocupaban frente al lago Erie, que luego donaron al municipio de Detroit.

El segundo encuentro se realizó en el hotel Armenia de Erevan a fines de 1971. Era la primer visita

está ubicada en un hermoso sector de la ciudad. A corta distancia de la misma se halla el Centro Comunitario de la UGAB donde se ha levantado la escuela Alex Manoogian, cuyo costo asciende a 2 millones de dólares, que imparte la enseñanza en tres idiomas: francés (oficial), armenio e inglés.

La comunidad armenia de Montreal alcanza a 25.000 personas. La mayoría, inmigrantes de Egipto, Siria, Líbano y Constantinopla. La inmigración masiva se produjo en la última década.

La primitiva escuela armenia de Montreal comenzó con un pequeño jardín de infantes en 1970 por iniciativa del Dr. A. Gundjian, miembro de la Comisión Central de la UGAB, con 35 alumnos. Funcionaba en la mis-

un niño en idioma francés; por el otro, en armenio e inglés para dar la bienvenida a los invitados.

También se escucharon los coros de niños en los tres idiomas comenzando con la marcha de Sardarabad.

La Señora Marie Manoogian procedió al corte de la cinta dejando así inaugurado el edificio escolar.

A continuación, el Ministro de Educación señor Jacques-Ivan Morin descubrió el busto del ilustre benefactor de la comunidad armenia, obra realizada por Arto Chakmakjian, artista armenio que también concibió el motivo ornamental que ostenta el frente del complejo educacional.

Todos nos emocionamos. Mas aún, cuando descubrimos las lágrimas en los ojos del señor Alex Manoogian.

Esa misma emoción nos acompañó desde temprano en ese hermoso día de octubre, al escuchar el sermón del Arzobispo Vatche Hovsepian en la Iglesia Armenia San Gregorio El Iluminador cuando señaló: "Los armenios de la Diáspora tienen siempre que apoyar a dos grandes instituciones: la Iglesia Armenia y la Escuela Armenia y, en ese sentido el señor Alex Manoogian, con su extraordinaria generosidad es un ejemplo excepcional."

También las palabras del señor Richard Manoogian, hijo del benefactor y presidente de Masco Corporation reflejaron su gran interés por la obra filantrópica

**ՄՈՆԹՐԵԱԼԻ ԱՐՄԵՆԻ-ՔԵՊԷԳ
Հ.Բ.Ը.Մ. ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՂԻԱՆ
ՎԱՐՁԱՐԱՆԻ ԾԵՆՔԻ ԲԱՑՈՒՄԸ**

**ՎԱՐՁԱՐԱՆԻ ՍՐԱԸ ՊԵՏԻ ԱՆՈՒՆՈՒԻ
ԱՐԵԱԽԻՐ ԵՆ ՆԱՏԻԱ ԿԵՕՏՁԱՆԻ ԱՆՈՒՆՈՒ**

Վրակի, Հոկտեմբեր 22-ին, տեղի ունեցաւ Մոնթրեալի Արմէն-Քեպէ Հ.Բ.Ը.Մ. Ալեք Մանօղեան անհրապ Վարձարանի նորակառոյցի պարզաշէնի հանդիսարար բացումը, որուն ներկայ գտնուելու համար Մոնթրեալ ժամանակ Ալեք Մանօղեանի Արմենեան թանկ Մատչոյող Գեր. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան ղեկնա ճարտար, ազգային անդադական քարտեզ Գր. Ալեք Մանօղեան եւ իր ազնի տիկինը, Պր. Ռիչարտ Մանօղեան, Պր. Երեման Ազատեան, հայրենի Պարբերականի հաստատութեան տնօրէն Պր. Ջեյմս Զարեան, գրականագետ Լոնոն Հահունեան, ցորակաւարտ ժամ Տր. Միկէլեան եւ բարձրակարգ մանկավարժ Ջեյմս Զարեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան Կորմուկան Վարձարանի անդամ Պր. Յ. Տերտրեան եւ Տրոյսոյի Ալեք Մանօղեան Վարձարանի նախարարութեան անդամներ Պր. Հորամազեան:

Foto E. Boghosian.

Escuela alex manoogian

Foto E. Boghosian.

El Ministro de Educacion y Sra, el intendente, Dr Derderian, Arzobispo de California, Alex y Marie Manoogian y su hijo Richard, el padre Bared.

a la tierra de nuestros antepasados.

Y aquí, en el Canadá, también la casualidad como en los casos anteriores, me permitió verlos nuevamente. Fue en el hotel Meridien de Montreal, donde nos alojábamos circunstancialmente. Ese tercer encuentro me hizo partícipe de un acto inolvidable: la brillante inauguración de la Escuela Alex Manoogian, el domingo 22 de octubre de 1978.

Arribo a Montreal

A mediados de octubre llegué a Montreal para participar en el VIII Congreso Internacional de Periodistas -como única delegada por la Argentina- luego de asistir a la XXXIV Asamblea General de la Sociedad Interamericana de Prensa (SIP) en Miami, Florida.

El sábado 21, me encontré con el Arzobispo Vatche Hovsepian, Primado de la Diócesis de América en California, en el foyer del Hotel Meridien de Montreal El alto prelado regresaba de Armenia. Había asistido al 23º aniversario de la entronización de Su Santidad Vazken Iº. En un principio había servido a la comunidad armenia de Montreal desde la Iglesia Armenia San Gregorio El Iluminador. Ahora, rumbo a los Estados Unidos, había hecho esta escala en el Canadá, para oficiar la misa especial en homenaje al señor Alex Manoogian por sus 25 años de presidencia ante la UGAB y, por la inauguración de la escuela que lleva el nombre del gran filántropo armenio.

El Centro Comunitario de la UGAB

La Iglesia Armenia de Montreal "San Gregorio El Iluminador"

ma Iglesia Armenia. En 1974 se incorporó la escuela primaria. Hoy su número llega a 350 alumnos. Se admiten niños de 3 a 12 años. Su matriculación se realiza con un año de anticipación. La cuota de ingreso 1978-79 está completa. Su directora es la señora V. Balian. La ejecución de este complejo educacional estuvo a cargo de los arquitectos canadienses Sankey Javosky Werleman Guy, expertos en arquitectura escolar.

Inauguración de la escuela armenia Alex Manoogian

Se habían dado cita en esta oportunidad mas de 1000 armenios. Estaban allí rodeando el moderno y espacioso complejo educacional. Sus hijos, protegidos por el sol radiante de esa mañana de octubre luciendo bien diseñados uniformes, cantaban al amparo de las banderas del Canadá y de la provincia de Quebec, a las cuales se sumaría la bandera azul de la UGAB que fuera bendecida por Monseñor Hovsepian e izada por el presidente vitalicio de la institución, el señor Alex Manoogian, donante de la escuela armenia.

La comitiva de honor estuvo integrada por el Arzobispo de California, Vatche Hovsepian, los filántropos Alex y Marie Manoogian acompañados por su hijo Richard, el Dr. H.S. Derderian, el intendente señor Jacques-Ivan Morin y su esposa y miembros de la comisión directiva del Centro Comunitario de la UGAB. Como en una procesión, atravesaron un arco formado por boys y girls scouts, dando comienzo así al acto de inauguración.

Por un lado, se escuchó la voz de

Foto E. Boghosian.

Los filantropos con el Ministro de Educacion y Sra luego de cortar la cinta.

que realizan sus padres y su deseo de modernizar todos los aspectos de las actividades que desarrolla la comunidad armenia.

Y debían ser las palabras del notable filántropo armenio Alex Manoogian, luego de recibir de manos del intendente señor Marcel Laurent las llaves de la ciudad, las que mas nos llenó de orgullo cuando se refirió sobre el constante optimismo del pueblo armenio a pesar de enfrentar sucesivas crisis a lo largo de su tormentosa historia. "Tan pronto como nosotros construimos -dijo el señor Manoogian- un viento huracanado viene y arrasa con todo lo que hemos construido." Recordó el ultimo caso en Beirut.

"Sin embargo, nosotros continuamos mirando el futuro con optimismo y esperanza."

En esa ocasión hizo público su

reconocimiento al Dr. A. Gudjian por todo su esfuerzo en la concreción del establecimiento educativo, imponiendo el nombre de Arshavir y Nadi Gundjian al vasto auditorio, que esa noche reunía a cientos de armenios de Montreal.

Por último, el Ministro de Educación de la Provincia de Quebec, señor Jacques-Ivan Morin siguió el canto de los niños. Cantó con ellos en francés y en inglés. Al usar la palabra saludó al vasto auditorio en idioma armenio y luego se expresó en francés con estos términos: "Mis queridos niños: Así como vuestros padres construyeron con voluntad, y sacrificio este centro comunitario escolar deseo que ustedes al terminar aquí, los estudios del ciclo primario y secundario puedan todos seguir la universidad y cuando se-

an destacados profesionales deso tambien que todos ustedes sean capaces de levantar edificios similares para la educación y la cultura en este país, nuestro país: el Canadá."

Delegación artística de Armenia.

Por la noche, un banquete de gala congregó nuevamente a los armenios del Canadá en el amplio auditorio.

El Arzobispo Yeghishe Derderian, Patriarca de Jerusalén que había sido invitado especialmente, no pudo asistir al acto por tener que viajar a Roma para la entronización del Papa Juan Pablo II. Su encíclica dedicada a los ilustres benefactores Alex y Marie Manoogian fue leída por el Rev. Padre Bared Yeretizian, de la Iglesia Armenia de Montreal.

Sin embargo, una delegación artística de Armenia, integrada por cuatro personas estuvo presente en la cena del domingo 22 de octubre de 1978. La presidenta el Prof. R. Zarian, director del Instituto de Arte de la Academia de Ciencias de Armenia, quien al dirigirse a la audiencia anunció que el Comité de Relaciones Culturales con Armenios de la Diáspora estaba esa noche presente con la donación de un piano realizado en Armenia.

El programa musical estuvo a cargo de la señora Julia Derrounian, quien acompañada por su esposo presentó algunas piezas.

Esta delegación de Armenia estaba presente en Montreal con motivo del centenario del nacimiento del poeta Vahan Tekeyan.

CRONICA GRAFICA DE LA VISITA DE ALEX MANOOGIAN EN BRASIL

Equipo de Papi-Futbol del grupo de jóvenes "Armenig" de UGAB en San Pablo.
Սան Փապիոյ երիտասարդաց ֆուտպոլի խումբը
Նախագահ Ալեք Մանուկեանի հետ

MONUMENTO ERIGIDO EN MEMORIA DE
UM MILHÃO E MEIO DE MÁRTIRES
ARMÊNIOS MASSACRADOS PELOS TURCOS
EM ABRIL DE 1915.

Frente al monumento del 24 de abril en San Pablo.

Սպրի 24ի յուշարձանին առաջ.- Զախէն աջ. Մ. Բելեկեան, Ն. Ներսէսեան, Գ. Պազարեան, Հ. Էփրեան (Պ. Այրեւան, Յ. Տերտերեան, Ա. Մանուկեան, Զ. Տեր Յարութեան, Փ. Պազարեան եւ Ա. Պոտազեան

(Viene de pag. 1)
tante de la Unión Compatriótica Armenia de Marash, Comendador Karnig Bazarian y numerosos directivos y simpatizantes de la UGAB.

Fueron recibidos en la estación aerea por el jefe de protocolo del Superior Gobierno de la República Oriental del Uruguay Sra. A. de Oliveri, por el Reverendo Archimandrita Datev Dzairakuin Vartabed Karibian, el presidente de UGAB Montevideo Dr. Avedis Barsamian, los benefactores Misak-Arpiné Kouyoumdjian, el presidente honorario de UGAB Montevideo Sr. Jeremias Elmansian, el vicepresidente de UGAB Montevideo Sr. Antonio Azadian, el presidente de UGAB Buenos Aries Sr. Hovsep Youssefian, el vicepresidente de dicha filial Sr. Zohrab Dergarabedian, el presidente de UGAB Córdoba Sr. Hagop Guedikian, el Presidente de la Regional Sud-Americana de la Asociación Cultural Tekeyan y director de "SARDARABAD" Sr. Nahabet Nahabetian, el presidente de la A.C. Tekeyan Córdoba Sr. Gaidzag Derhagopian, el presidente del Deportivo Armenio Sr. Jorge Margossian; representantes de la Unión Compatriótica Armenia de Marash, de la Asociación de Beneficencia de Damas Armenias (ABDA), de la popular audición radial "Radio Armenia", de la Casa Armenia Hechakian, y de reporteros de periódicos, agencias noticiosas, radio y televisión locales. Autoridades del aeropuerto local estimaban la cantidad de público presente en alrededor de dos mil personas, que portando banderas de Uruguay, Argentina, Brasil, Armenia y de la UGAB, ovacionaron insistentemente al máximo dirigente de la Diáspora Armenia, dando un marco espectacular, emotivo y popular a la recepción. Alumnos de los colegios Nubarian y Alex Manoogian, vivaron por minutos al gran hombre público armenio. Varios centenares de miembros de comisiones directivas, simpatizantes de UGAB y público en general de Buenos Aries, Córdoba y San Pablo, demostraron con su presencia los respetos y la honra

al singular benefactor, por parte de las comunidades del sud. Luego de los Saludos protocolares el Sr. Manoogian y su comitiva fueron conducidos en un coche oficial del gobierno, escoltado por motociclistas del cuerpo policial, a la suite Presidencial del Victoria Plaza Hotel.

CENA EN EL SALON DEL NOTARIADO
En horas de la noche del mismo día jueves, fue servida una cena de recepción al Sr. Manoogian, con la asistencia de las delegaciones sudamericanas y donde se hicieron brindis por la salud del Presidente Vitalicio de la UGAB, expresando los jefes de delegación, los saludos de la diferentes colectividades de donde provinián.

VISITA AL COLEGIO NUBARIAN
El Sr. Manoogian, acompañado por su esposa Marie, y del Doctor Hagop Derderian, visitó el colegio Nubarian de la UGAB, donde fue recibido por miembros de la filial local, por los benefactores Misak-Arpiné Kouyoumdjian, por la directora del Instituto Sra. Nelly Marcarian de Nalbandian, estando presentes los delegados sudamericanos.

Los quinientos quince alumnos en perfecta formación, recibieron entre victores la presencia de Manoogian, quien luego de visitar aula por aula, y dialogar con alumnos y personal docente se dirigió a los alumnos expresando el gran placer que sentía de estar en este Instituto educacional, del que en su visita anterior, en 1968, no existía siquiera proyecto alguno. Pidió a los mismos que no olviden las tradiciones armenias y el idioma de San Mesrob, base vital sobre la cual se asienta la nacionalidad armenia, y que sean buenos y dignos ciudadanos del país que acogió con manos abiertas a sus padres y abuelos cuando fueron desterrados en 1915 de sus lares. Al mediodía almorzó el Sr. Manoogian en el Colegio Nubarian con los alumnos, directivos y profesores.

Alex Manoogian, junto a jóvenes directivos de UGAB en San Pablo.
Նախագահը երիտասարդաց վարչություն հետ

De izq. a der.: Sr. Krikor Sepetjian, Sr. Mardiros Momdjan, Sr. Alex Manoogian, Sra. Anahid Mekhalian, Sr. Oshin Mosditchian.
Նախագահ Մանուկեան կը գրուցէ ՀԱՐՄիոյեան երկրորդ դպրոցի պատասխանատուներուն հետ.

**LEIA E ASSINE
O SARDARABAD.**
NO BRASIL, PROCURE
EM SAO PAULO
o Sr. BENJAMIN
DISTCHEKENIAN
Telefones:
719-1255 e 63-7799.

INTENSO PROGRAMA DE ACTIVIDADES DESA

El consejo directivo de la UGAB Montevideo junto a Alex Manoogian

Alumnos del Nubarian rodean al gran filántropo. Ալեք Մանուկեան Մոնթեվիդոյի սաներու հետ

VISITAS OFICIALES

A las 17:00 hrs. lo recibió en su despacho oficial el Excelentísimo Señor Ministro de Justicia Sr. J. Bayardo Bengoa y a las 18:00 hrs. lo hizo el Excelentísimo Sr. Ministro de Relaciones Exteriores Don Adolfo Folle Martínez. Acompañaban al Sr. Manoogian, el presidente de UGAB Dr. Avedis Barsamian y el Benefactor Misak Kouyoumdjian. Los ministros expresaron el alto honor de tener como huésped oficial del gobierno oriental a una personalidad que pertenece a un pueblo digno de tener como tales, por el aporte positivo que hace por medio de su trabajo, de su cultura y de sus hijos al engrandecimiento de la Patria de Artigas.

El ministro de Justicia del Uruguay, Dr. Bayardo Bengoa recibe a los filántropos Manoogian y Kouyoumdjian

El presidente Vitalicio de UGAB, en una charla amena, junto al jefe de protocolo del Ministerio de Relaciones Exteriores, embajador Galbati.

Amable plática entre Alex Manoogian y el ministro de Relaciones Exteriores de la R.O. del Uruguay, Excelentísimo Don Adolfo Folle Martínez.

Lunes 6 de Noviembre: OFRENDA FLORAL ANTE EL MONUMENTO DE ARTIGAS

A las 11:00 hrs. el presidente vitalicio de la UGAB, depositó ante el monumento que perpetua la memoria del prócer oriental Gral. José Artigas, una ofrenda floral y visitó posteriormente al mausoleo acompañado por su esposa Marie, el Dr. Hagop Derderian, el Rev. Datev Karibian y demás miembros de delegaciones. El cuerpo de Blandengues apostado en el lugar, hizo la guardia de honor correspondiente, tras lo cual se dio toque de diana.

VISITA AL HOGAR DE ANCIANOS

Acompañado por el presidente de la UGAB Montevideo, Dr. Avedis Barsamian, por el presidente de la Asoc. Cultural Tekeian, Sr. Nahabet Nahabetian y por numerosos connacionales de Montevideo y Buenos Aires, el Sr. Alex Manoogian, su esposa Marie y el Dr. Hagop Derderian visitaron el Hogar de Ancianos, perte-

tercer edad, orgullo de la colonia uruguaya. El Sr. Manoogian quedó muy bien impresionado por las comodidades del Hogar y expresó su satisfacción por la obra comunitaria que realiza este dedicado grupo de armenios. Luego de firmar el libro de visitantes la comitiva se dirigió al Hotel Victoria Plaza, donde el presidente almorzó con la Comisión Directiva de UGAB Montevideo.

Alex Manoogian y su comitiva visitan un aula del Nubarian Alex Manoogian.

Դասարաններու այցելութիւն

recientes a la Asociación de Beneficencia de Damas Armenias (ABDA).

Allí fueron recibidos por la presidente de ABDA Sra. Maria Aredjian y por el presidente de la Comisión del Hogar Sr. Karekin Manoukian, con quienes recorrieron las instalaciones del importante establecimiento para la

Lunes 6 de Noviembre: OFRENDA FLORAL ANTE EL MONOLITO DE PLAZA ARMENIA

A las 11.30 Hrs. el Sr. Manoogian, acompañado por su comitiva hizo una visita y depositó una ofrenda floral ante el Manolito de la Plaza Armenia de la ciudad de Montevideo.

(Շար. էջ 1)

Եւ յուզում կը տիրէր ամենուրեք, կարօտի արցունքներ կ'ողողէին բոլորին աչքերը: Այս տեսարանը յուզեց նաեւ Ալեք Մանուկեանը: Հայրական ջերմագին համայնքներով նախագահ Մանուկեանն ու իր տիկինը ընդունեցին մամուկներու հրամցուցած ծաղկեփունջերը, որմէ ետք, գաղութին բարեբաղնիք, Տէր եւ Տիկին Միսակ Գույումճեաններու առաջնորդութեամբ եւ հարիւրաւոր իմբնաշարժներու հետեւողութեամբ ուղղուե-

ցան պանդոկ: Նոյն գիշերը, պատուաբար ժամ նախագահն ու եղբայրը հիւրասիրուեցան Մանուկեանի վարչութեան կողմէ: Ընթրիքի ընթացքին տեղի ունեցան բարի գայլուտի խօսքեր եւ արտայայտութիւններ մերկայացուցիչներու կողմէ: Ուրուկուելու մասնամիտի տիկնամը, վարչապետուհի տիկնամը եւ եղբայրու մայրերու եւ եղբայրու տասարդաց մարմինները յուշանուէրներ յանձնեցին նախագահին, Տիկին Մարիային եւ բարեբաղնիքին:

SARDARABAD Agasajo al Filantropo Alex Manoogian

ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ ԿԸ ՊԱՏՈՒԷ ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԸ

Foto M. Kesikdjan

NAHABET NAHABETIAN, CONDECORA A ALEX MANOOGIAN

Նահապետ Նահապետեան՝ Թեքեան Մշակ. Միութեան Հարաւ. Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ, Սարտարապատի Բարերար շքանշանով կը զարդարէ Տիար Մանուկեանի կուրծքը

El viernes 3 de noviembre a las 22 horas, en los salones del Victoria. Sra. Marie Manoogian, el Dr. Hagop Derderian, el Rev. Archi-

Foto M. Kesikdjan

ALEX MANOOGIAN y su esposa MARIE en un agradable momento al finalizar el ágape.

Շաշկերոյթէն յետոյ...

ria plaza Hotel fue servida una cena organizada por el Consejo Regional Sudamericano de la Asociación Cultural Tekeyan, en nombre del periódico SARDARABAD, para honrar la figura del más importante benefactor armenio de éste siglo, El Sr. Alex Manoogian.

Se encontraban presentes, la

mandrita Datev Dzairakuin Vartabed Karibian, los benefactores Misak-Arpine Kouyoumdjian, el presidente de la Regional Sudamericana de la Asociación Cultural Tekeyan Sr. Nahabet Nahabetian, los presidentes de la A.C. Tekeyan Bs.As. Sr. Haigazun Tchallian, de Córdoba Sr. Gaidzag Derhagopian, de San Pablo

Sr. Peniamin Distchekenian, de Montevideo Dr. Avedis Barsamian, el presidente de UGAB Bs.As. Sr. Hovsep Youssefian, el vice-presidente de UGAB San Pablo Sr. Zaven Der Zaven Der Harutiunian, el presidente de UGAB Córdoba Sr. Hagop Guedikian, el presidente de la Cooperativa de Crédito Ltda. "Ararat" de Buenos Aires Sr. Jorge Margossian, miembros de la Asociación Cultural Tekeyan y de la UGAB de las distintas filiales y un numeroso público.

La cena comenzó con la bendición de la mesa por parte del Rev. Archimandrita Karibian. Posteriormente el maestro de ceremonias Sr. Mihran Sarafian, invitó a hacer uso de la palabra al presidente de la Regional Sudamericana de la A.C. Tekeyan y director de SARDARABAD Sr. Nahabet Nahabetian, quien ofreció el ágape. Luego invitó hacer uso de la palabra al Sr. Hovsep Youssefian, presidente de la UGAB Buenos Aires, al Sr. Zaven Der Harutiunian vice-presidente de UGAB San Pablo, al Sr. Avedis Nalbandian Secretario General de UGAB Montevideo, al representante de la U.C. Armenia de Marash, Comendador Karnig Bazarian y al presidente de la Coop. Ararat Sr. Jorge Margossian; en párrafo aparte daremos parte de algunos discursos); el locutor invitó luego a cantar a la soprano Il-riza armenia Takuhi Takian, del Líbano, quien cantó "Haiaisdani Garmir Kini" y Azk Parabandz". También prestó su concurso el Sr. Eduardo Yernazian, del Coro Arax de Buenos Aires, quien entonó la canción patriótica "Hai Herosneri" cuyos estrribillos fueron coreados por toda la concurrencia.

En la parte final y en nombre de SARDARABAD fueron entregados sendos presentes al benefactor Misak Kouyoumdjian y al filántropo Alex Manoogian como reconocimiento por el apoyo a la atención que brindan a Sardarabad, órgano de las opiniones democráticas liberales de las colectividades armenias de Sudamérica. Agradecieron la distinción con emotivas palabras los Sres. Kouyoumdjian y Manoogian. En la parte final cerró el acto el Rev. Archimandrita Datev Dzairakuin Vartabed Karibian, cuyas palabras también tanscribimos en párrafo aparte.

ZAVEN DER HARUTIUNIAN, vicepresidente del UGAB San Pablo.

Nosotros, por intermedio de la recientemente organizada Asociación Cultural Tekeyan, seguimos de cerca a SARDARABAD, y gracias a sus múltiples columnas, nos mantenemos informados de las actividades de nuestras filiales.

Felicitamos a los dirigentes de la Asociación Cultural Tekeyan, como también al presidente de su consejo regional Sr. Nahabet Nahabetian.

REV. DATEV KARIBIAN, Pastor Espiritual de la Comuni-

dad Armenia de Córdoba. Fue una brillante idea el nacimiento de SARDARABAD, y desde su primer número, pudo volcarse en cada familia Sudamericana, y a través del tiempo interesar a nuestra juventud. La

como hacer frente a sus obligaciones y el Reverendo Padre (Hair Surp) como dar satisfacción a las necesidades de su rebaño espiritual.

En nuestra vida todos tenemos necesidades, pero la voluntad y

Foto M. Kesikdjan

HAIG SHAHINIAN, miembro del Consejo Sudamericano de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN, entrega una placa recordatoria al máximo benefactor de Sardarabad Sr. MISAK KOUYOUMDJIAN.

Հակ Շահինեան, Թ.Մ.Միութեան կողմէ յուշատախտակ մը կը յանձնէ Սարտարապատի Բարերար Տիար Միսաք Գույումճեանին

preuba la tenemos en la juventud de Córdoba que por intermedio de SARDARABAD fue conociendo nuestra historia, nuestra cultura y nuestra Iglesia. Por esa razón sentimos que SARDARABAD es nuestra, pertenece a los armenios de America del Sur.

Felicitamos al Sr. Alex Manoogian, al Sr. Misak Kouyoumdjian y a todos aquellos benefactores, quienes centralizan su atención y extienden su mano colaboradora a SARDARABAD pues tienen fe en el rol y en los resultados positivos de su obra.

benvolencia de los armenios nos demuestra que a través del tiempo consigue lo que se propone. Yo estoy convencido que el pueblo armenio vive de la forma en que quiere vivir; que es lo que quiere para su vida comunitaria, lo puede hacer, pues los armenios viven en muy buenas condiciones. En todos los países, en todo lugar, como corolario de su espíritu emprendedor, tiene los medios suficientes para hacer lo que piensa.

SARDARABAD como saben comenzó casi sin la parte material, dio bendición a los armenios

Foto M. Kesikdjan

Luego de haber sido condecorados A. MANOOGIAN Y MISAK KOUYOUMDJIAN.

Չախէն աջ, անսած.- Տիկին Գույումճեան, Ա. Մանուկեան,Մ. Գույումճեան եւ Մ. Մանուկեան Ուրի.- Ա. Պարսամեան,Յ. Տէրտէրեան,Տ.Մ.Վրդ. Լարիպեան եւ Ն. Նահապետեան

ALEX MANOOGIAN, Presidente Vitalicio de UGAB

....Todos tenemos necesidades en éstos días. SARDARABAD piensa como hacer frente para equilibrar su presupuesto, U.G.A.B. como tiene que financiar sus construcciones, la Iglesia

y empezó su labor. Nosotros desde los primeros días seguimos a SARDARABAD y nos alegramos que ha tomado el correcto camino patriótico, religioso, y ha respaldado a Parecozagan. Gustamos mucho de SARDARABAD y estamos gozosos por su aparición

en Sudamérica, y por lo que vemos hay a su alrededor y de la Asociación Cultural Tekeyan, personas que dedicadas de lleno a su trabajo, que van a poder difundir su obra en toda la América del Sur.

Nosotros estamos agradecidos a la comisión del periódico, por la desinteresada colaboración prestada a la UGAB y deseamos que SARDARADAB crezca, se fortalezca, se agrante y difunda todos nuestros deseos.

PASAJES DEL DISCURSO DEL SR. HOVSEP YOUSSEFIAN

Estamos agradecidos a Sardaradab porque es un medio para que nuestras comunidades puedan encontrarse en forma ágil, del acontecer armenio en el mundo, especialmente en Sudamérica.

También me apoya en forma incondicional y desinteresada, el accionero de Parecdazagan, haciendo que la vasta labor desarrollada por nuestra institución, sea difundida en toda su magnitud, haciendo conocer la verdadera misión de UGAB.

Երկրայն ժամը 10ին, Վերթիքից Բյասս պանդոկի ցամաք շենքից Գարդարուած էր, ընդունելու եւ պատուելու համար բերրիս քարերար՝ Յարս կէք Մամուկեանը: Ենթիւյ էին մասնաճիւղերու աստմայեաններ, ընկերներ Է. Յարսի, Կ. Յ. Յակոբեան, Բ. Յիսկէմեան, Ա. Պարսաբեան, ընկերներ եւ ընկերուակներ, ՀԲԸՄիութեան վարչակազմներ, Տ. Տարբի Մ. Վրդ. Վարդիան, Յակոբ Տերտերեան եւ քարերարներ Միսաբ եւ Արթիմէ Գուլումեաններ: Արարապատի դեկալաբարիներ, այս ցաշկերոյթով էր գար իր յարգամքի տուրքը մատուցանելու եւ իր ե-

րախտագիտական զգացումները արտայայտելու, բերքին հիմնական բաշարերող Տարս Ալեք Մամուկեանին, ամոր ՀԲԸՄիութեան նախագահութեան ու ազգամուէր ծառայութեան 25 ամեակին առթիւ:

Բացման իստքը կատարեց Ռավկավար Ազատական կուսակցութեան Հարաւային Ամերիկայի Տրքամային վարչութեան ցկեանս նախագահ ընկ. Նահապետ Նահապետեանը, որ ի միջի այլոց ըսաւ. —

...Ձեր կեանքին օրինակով ստեղծուած, մենք եւս կը խաստանանք անսահման գոհորութեան ու ծառայութեան ոգիով նուիրուի մեր ազգին: Մենք համոզուած ենք որ Բարեգործականին ծառայելը մեր պարտականութիւնն է ու այդ ծառայութեան ճամբուն ընթացքին կատարուած գոհորութիւնը՝ մեր գոյութեան նպատակը:

Ինչ այս ջերմ իստքերն ետք, Ընկ. Նահապետեան Նախագահ Մամուկեանին կուրծէր գարդարեց ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՍԻ ԲԱՄԻՐԱՐ շքանշանով: Նոյն պահուն, Արարապատի երիտասարդուհիներ ծաղկեփուղներ մը բերքեցին Տիկին Մարի Մամուկեանին եւ Ա. Գուլումեանին:

Պատուարժան ցկեանս Նախագահ Մամուկեան, յուզուած իրն հանդէպ եղած երայտագիտական զգացումներէն, արտայայտուեցաւ հետեւեալ ձեւով. —

...Բոլորս ալ նեղութեան մէջ ենք այս օրերս: Արարապատը կը մտահոգուի

իր բացերը գոցելով, ՀԲԸՄիութիւնը, թէ ինչպէս պիտի վճարէ իր շինութիւններուն, Ենկերները կը մտահոգուի իր բացը գոցելով, Հայր Սուրբը կը մտահոգուի թէ ինչպէս գոհացում պիտի տայ իր հօտին: Բոլորս ալ իսկպէս նեղութեան մէջ ենք:

Բոլորս ալ մենք նեղութիւններ ունինք մեր կեանքին մէջ, բայց հայ ժողովուրդին ստատածնութիւնը բոլորիս ալ ժամանակի ընթացքին կ'ընէ այն՝ ինչ որ մեր ծրագրերն են: Ես այն հաստատը ունիմ, որ հայ ժողովուրդը ինչ ձեւով որ ապրի ուզէ, կրնայ ապրի: Ինչ որ կ'ուզէ իր ազգային կեանքին համար կրնայ ընել, որովհետեւ մեր ժողովուրդը լապտամաններու մէջ կ'ապրի այսօր: Ամէն երկրի մէջ, ալ մէն տեղ, որպէս Հետեանք իր ջանասիրութեան, ան ունի նիւթական միջոցները ընելու այն որ կը մտածէ:

Արարապատը, ինչպէս գիտէք, սկսաւ առանց նիւթականի, սուսա հայու օրհնութիւնը եւ սկսաւ գործի: Մենք առաջին օրէն Հետեանցանք անոր եւ ուրախ ենք որ Արարապատը բռնած է ազգային, եկեղեցական ճիշտ ուղի մը եւ թիկունք կանգնած Բարեգործականին:

Արարապատը մենք շատ սիրեցինք եւ ուրախ ենք որ ան ստեղծուեցաւ Հարաւային Ամերիկայի մէջ եւ որքան կը հասկնամ ու կը տեսնեմ, Արարապատի ու թէքեանին շուրջ հասարակ են անձեր, որոնք նուիրուած են իրենց գործին եւ պիտի կարենան իրենց գործը տարածել Հարաւային Ամերիկայի

մէջ: Մենք շնորհակալ ենք թերթին վարչութեան, ՀԲԸՄիութեան հանդէպ իր ցուցարարած անհասխնդիր օժանդակութեան համար, եւ կը մաղթենք որ Արարապատը աճի, զօրանայ, սեռնայ եւ մեր փափաքները տեսածէ բոլորին:

Ապա իրէջ ունեցան ՀԲԸՄիութեան Պուէմուս Այրէսի մասնաճիւղի ատենապետ, Տարս Յովսէփ Ծոււթեան եւ Սան Փաւլոյի մասնաճիւղի փոխ ատենապետ, Մարտիկ Սեր Գարուբեան:

Թ. ԵՆԻՍԷՅԵԱՆԻ ԽՕՍԿԸ

Այսօր, շնորհիւ Արարապատին կատարած այդ շնորհակալ գործին, Բարեգործականի հանդէպ ցուցարարած հաստատ եւ գուրգուրանքը, մենք կարող ենք փոխարինել համապատասխան սիրով, գուրգուրանքով ու մեր աշակցութեամբ, որովհետեւ մենք կը զգանք թէ Բարեգործականի պարտականութիւնն է Արարապատին կողքին կենալ, բանի որ ան կենցած է Բարեգործականի կողքին:

Ջ. Տ. ՅԱՐՈՒՊԻՒՆԵԱՆԻ ԽՕՍԿԸ

Մենք, Սան Փաւլոյի շնորհակալ թէքեան Մշակու-թային Միութեան միջոցաւ, մտածեմ կը Հետեւիք Արարապատին, ու շնորհիւ անոր բազմապիսի սրնակներուն, տեղեղ կ'ըլլանք մեր ջոյր ասանձեղեղու աշխատանքներուն:

Այս բարեբաստիկ առիթով, կը շնորհարարեմ Արարապատը, մաղթելով իրեն որ շարունակէ իր ուղարիտ

ծառայութեան ճանապարհը ի նպաստ մեր ազգին, Ենկերներին եւ Բարեգործականին:

Վերջապարտեմալ, իր հայրական պատանախ տուաւ Նոզը Տարբի Մ. Վրդ. Վարդիանը, որով յատուածներ կը յամենմ համրութեամբ:

...Արարեւ չափաանցութիւն բրած չեմ ըլլար երբ բռնած թէ, Արարապատ անհրաժեշտութիւն մըն էր Հարաւ. Ամերիկայի մէջ: Այդ շնչանակէր թէ մենք ուրիշ թերթեր չունինք, ունիինք շատ յարգելի թերթեր, որոնք կը հասնէին մեր տուններն ներս, սակայն այդ թերթերը մեր նոր սերունդին ձեռք չէին հասներ, որովհետեւ մեր նոր սերունդին համար անմտաշելի էին անոնք եւ որովհետեւ շատ անգամ այ մեր նոր սերունդը քննադատութեամբ կը նայէր այդ թերթերուն:

Փաստը ունիմ որ Գորտուպային երիտասարդութիւնը Արարապատին է որ իմացաւ մեր պատմութեան, մշակոյթին ու եկեղեցիին: Այս իսկ պատճառով մենք կը ըզգանք որ Արարապատը մերն է, Հարաւային Ամերիկանայոց կը պատկանի, թէեւ անոր ծնունդը սուտըր թէքեան Մշակութային Միութիւնը եղաւ, եւ սակայն այդ միութիւնը կը հաստատուէ ու կը փաստենք որ կը տանի աշխատանք մը, որ անխտր իր օժանդակութիւնը կը բերէ իրաքանախոր ընտանիքին:

Յաջողութիւն եւ երկար տարիներ Արարապատին: Հայր Սուրբի պապամիջով վերջ գտաւ այս հանդիսատը ճաշկերոյթը:

REPORTAJE GRAFICO

A ALEX MANOOGIAN

POR MARTIN KESKISKIAN

en Sudamérica, y por lo que venimos hay a su alrededor y de la Asociación Cultural Tekeyan, personas que dedicadas de lleno a su trabajo, que van a poder difundir su obra en toda la América del Sur.

Nosotros estamos agradecidos a la comisión del periódico, por la desinteresada colaboración prestada a la UGAB y deseamos que SARDARABAD crezca, se fortalezca, se agigante y difunda todos nuestros deseos.

PASAJES DEL DISCURSO DEL SR. HOVSEP YOUSSEFIAN

Estamos agradecidos a Sardarabad porque es un medio para que nuestras comunidades puedan informarse en forma ágil, del acontecer armenio en el mundo, especialmente en Sudamérica.

También porque apoya en forma incondicional y desinteresada, el accionar de Parecozagán, haciendo que la vasta labor desarrollada por nuestra institución, sea difundida en toda su magnitud, haciendo conocer la verdadera misión de UGAB.

En julio pasado, el 10 de mayo, en la ciudad de Buenos Aires, en un momento de gran actividad cultural, me permitieron participar en un acto que se celebró en el salón de la UGAB. Allí, en un momento de gran actividad cultural, me permitieron participar en un acto que se celebró en el salón de la UGAB. Allí, en un momento de gran actividad cultural, me permitieron participar en un acto que se celebró en el salón de la UGAB.

րախտագիտական գրացումները արտայայտելու, բերքին հիմնական քաղաքացիական շարք Այնք Մամուլեանին, անոր ՀԲԸՄիութեան մասնաճիւղին 25 ամսակիմ առիթ:

Բացման իստիք կատարեց Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան Հարապային Ամերիկայի Շրջանային վարչութեան ցեխանս միտակցականը, որ ի միջի այլոց ըսաւ:—

...Ձեր կեանքին օրինակով ստեղծուած, մենք ես կը խօստանանք անսահման գոհողութեան ու ծառայութեան ոգիով նուիրուի մեր ազգին: Մենք համոզուած ենք որ Բարեգործականին ծառայելու մեր պարտականութիւնն է ու այլ ծառայութեան ճամբուն ընկեցքին կատարուած գոհողութիւնը մեր գոյութեան նպատակը:

Իր այս ջերմ խօսքերէն ետէ, ՀԲԸՄ նահապետեան նախագահ Մամուլեանին կուրծք գարդարացի ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏԻ ԲԱՐԲՆԱՐ շքանշանով: Նոյն պատիւ, Սարտարապատի երիտասարդուհիներ ծաղկեփունջեր մը իրենցին հիկին Մարի Մամուլեանին եւ Ա. Գոյուլմեանին:

Պատուարժան ցեխանս նախագահ Մամուլեան, յուզուած իրեն հանդէպ եղած երախտագիտական գրացումներէն, արտայայտուեցաւ հետեւեալ ձևով:—

...Բոլորս ալ նեղութեան մէջ ենք այս օրերս: Սարտարապատը կը մտահոգուի

իր բացերը գոցելով, ՀԲԸՄիութիւնը, թէ ինչպէս պիտի վճարէ իր շինութիւններուն, եկեղեցին կը մտահոգուի իր բաց գոցելով, Հարիւրը կը մտահոգուի թէ ինչպէս գոհացում պիտի տայ իր հօտին: Բոլորս ալ իսկապէս նեղութեան մէջ ենք:

Բոլորս ալ մեծ նեղութիւններ ունինք մեր կեանքին մէջ, բայց հայ ժողովուրդին առատածնունդները բոլորին ալ ժամանակի ընթացքին կ'ընէ այն՝ ինչ որ մեր ծրագրերն են: Ես այն հաստատը ունիմ, որ հայ ժողովուրդը ինչ ձեւով որ ապրի ուզէ, կրնայ ապրի: Ինչ որ կ'ուզէ իր ազգային կեանքին համար կրնայ ընել, որովհետեւ մեր ժողովուրդը լաւ պայմաններու մէջ կ'ապրի այսօր: Ամէն երկրի մէջ, ա՛մէն տեղ, որպէս հետեւանք իր ջանասիրութեան, ան ունի նիւթական միջոցները ընելու այն որ կը մտածէ:

Սարտարապատը, ինչպէս գիտէք, սկսաւ առանց նիւթականի, սուսաւ այլու օրհնութիւնը եւ սկսաւ գործի: Մենք առաջին օրէն հետեւեցանք անոր եւ ուրախ ենք որ Սարտարապատը բռնած է ազգային, եկեղեցական ճիշտ ուղի մը եւ թիկունք կանգնած Բարեգործականին:

Սարտարապատը մենք շատ սիրեցինք եւ ուրախ ենք որ ան ստեղծուեցաւ Հարապային Ամերիկայի մէջ եւ որքան կը հասկնամ ու կը տեսնեմ, Սարտարապատին ու Քէքէեանին շուրջ հասարակութեան անձեր, որոնք նուիրուած են իրենց գործին եւ պիտի կարենան իրենց գործը տարածել Հարապային Ամերիկայի

մէջ: Մենք շնորհակալ ենք թերթի վարչութեան, ՀԲԸՄիութեան՝ հանդէպ իր ցուցարարած անշահանքի օժանդակութեան համար, եւ կը մաղթենք որ Սարտարապատը աճի, զօրանայ, սեճնայ եւ մեր փափաքները տեսնէ բոլորին:

Այսպէս իր անցնալ ՀԲԸՄիութեան Պուէնոս Այրեսի մասնաճիւղի առեմնապետ, Տիար Յովսէփ Մուսէֆեան եւ Սամ Փաւլոյի մասնաճիւղի փոխ առեմնապետ, Տիար Զաւէն Տեր Յարութիւնամ:

Թ. ԵՆՈՒՄԵՆԻԱՆԻ ԽՕՍԿԸ

Այսօր, շնորհիւ Սարտարապատին կատարած այդ շնորհակալ գործին, Բարեգործականի հանդէպ ցուցարարած հաստատուեցաւ սիրով, զուրգուրանքով ու մեր աջակցութեամբ, որովհետեւ մենք կը զգանք թէ Բարեգործականի պարտականութիւնն է Սարտարապատին կողքին կենալ, քանի որ ան կենցած է Բարեգործականի կողքին:

Զ.Տ.ՅԱՐՈՒՊԻՆԵԱՆԻ ԽՕՍԿԸ

Մենք, Սան Փաւլոյի նուրազամ Քէքէեան Մշակութային Միութեան միջոցաւ, մտէն կը հետեւինք Սարտարապատին, ու շնորհիւ անոր բազմապիսի սիւնակներուն, տեղեակ կ'ըլլանք մեր ջոր մասնաճիւղերու աշխատանքներուն: Այս բարեբաւտիկ առիթով, կը շնորհակարարեմք Սարտարապատը, մաղթելով իրեն որ շարունակէ իր ուղղամիտ

ծառայութեան ճանապարհը ի նպաստ մեր ազգին, եկեղեցիին եւ Բարեգործականին:

Վերջապետեմ, իր հայրական պատգամը տուաւ Նոզը Տարեմ Մ. Վրդ. Ղարիբեանը, որով յատուաներ կը յամենմ համարեմ:

...Արգարեւ չափազանցութիւն բրած կը ըլլար երբ բռնեմ թէ, Սարտարապատ անհրաժեշտութիւն մըն էր Հարապային Ամերիկայի մէջ: Այդ շնչանակէր թէ մենք ուրիշ թերթի չունինք: ունէիք շատ յարգելի թերթեր, որոնք կը հասնէին մեր տուներէն ներս, սակայն այդ թերթերը մեր նոր սերունդին ձեռք չէին հասնիր, որովհետեւ մեր նոր սերունդին համար անմտաշելի էին անոնք եւ ուրովհետեւ շատ անգամ ալ մեր նոր սերունդը քննադատութեամբ կը նայէր այդ թերթերուն:

Փաստը ունիմ որ Գորտուպայի երիտասարդութիւնը Սարտարապատին է որ իմացաւ մեր պատմութեան, մշակութային ու եկեղեցիին: Այս իսկ պատճառով մենք կը ըզգանք որ Սարտարապատը մերն է, Հարապային Ամերիկայի մեր պատկանի, թէ՛ անոր ծնունդը ստուոր Քէքէեան Մշակութային Միութիւնը եղաւ, եւ սակայն այդ միութիւնը կը հաստատուի ու կը փաստենք որ կը տանի աշխատանք մը, որ անխորք իր օժանդակութիւնը կը բերէ իւրաքանչիւր ընտանիքին:

Յանդուլութիւն եւ երկար տարիներ Սարտարապատին: Հայր Սուրբի պապամիջով վերջ գտաւ այս համընտար ճաշկերտը:

REPORTAJE GRAFICO A ALEX MANOOGIAN

POR MARTIN KESKISKIAN

ALEX MANOOGIAN: ORADOR CENTRAL DEL ACTO

ՓԱՌԱԻՈՐ ՀԱՆԻՍՈՒԹԻՒՆ ՎԱՀԱՆ ԿԱՆՈՒԿԵԱՆ

Foto M. Kesikidjan

de izq. a derecha: Sr. Zavén Der Harutiunian, Dr. Avedis Barsamian, Sr. Haig EmirjánSr. Nahabet Nahabetian, Sr. Alex Mannogian girudiendo la palabra, Sr. Jorge Sarafian, Dr. Hagop Derderian, Sr. Hagop Guedikian.

Այնք Մանուկեան քանախօսելու պահուն

En el Salón 18 de Mayo, y con los auspicios de la Comisión Sudamericana Centenario de Vahan Tekeyan, se realizó el acto correspondiente a la ciudad de Montevideo, y organizado por la filial local de la Asociación Cultural Tekeyan. La locución estuvo a cargo del Sr. Kevoik Marashlian quien fue presentando a los oradores. En primer lugar hizo uso de la palabra en idioma castellano, el Presidente de la Comisión Sudamericana Centenario Tekeyan, Sr. Jorge Sarafian de Buenos Aires, cuyo discurso completo damos en lugar aparte. Luego cantó la eximia soprano lírica armenia Takuhi Tekian de Beirut, quien entonó "Yo amé" y "El Candelil del Iluminador" con letra de Tekeyan. Posteriormente recitó el Sr. Vahan Kalfayan de Buenos Aires

Finalmente en idioma armenio habló el Sr. Alex Manoogian cuyos conceptos principales también daremos en ésta edición. En cuanto al acto en sí debemos calificarlo de un alto nivel tanto por la calidad de las personas que la realizaron, como por la cantidad de público que asistió. En el escenario honraron con su presencia al Dr. Hagop Derderian, el Sr. Avedis Barsamian, Sr. Hovsep Youssefian, Sr. Zaven Der Harutiunian, Sr. Hagop Guedikian, Sr. Nahabet Nahabetian, Sr. Haig Emirjian.

DISCURSO DEL Sr. Jorge SARA-FIAN

Gloria a los pueblos que dan nacimiento a héroes de la pluma y de la espada. Honor a los pueblos que saben conmemorarlos... Carlyle

Entre los pueblos más antiguos de la historia, el Armenio es uno de los pocos que a pesar de múltiples dominaciones extranjeras, a pesar de las operaciones más bárbaras que ha sido objeto durante las incursiones de sus vecinos, ha podido mantener intactos los rasgos característicos de su raza, gracias a su alta civilización y a su propia cultura nacional.

Esa cultura la forjaron sin duda en la era cristiana de armenia, en la pri-

mera década del siglo V dos prohombres de la iglesia armenia, el patriarca Sahag Barte y el monje Mesrob quienes, creando el alfabeto propio armenio trajeron los libros santos y otras obras del pensamiento y la sabiduría del Mundo Antiguo. Con la traducción de los libros santos y de la Biblia que realizaron magistralmente Sahag, Mesrob y sus colaboradores se creó el idioma literario, que fue para armenia una nueva aurora. El siglo V se ha considerado como el Siglo Oro de la literatura armenia, por el gran movimiento cultural que se desarrolló por los dos grandes maestros y sus discípulos, Ieghisé, Goriun, Khorenatsi y otros, toda una pleyade de intelectuales que la Iglesia Armenia ha canonizado - bajo el común denominador de Santos Traductores. Todos los años el pueblo armenio por doquier evoca con devoción y gratitud la memoria de sus benefactores, en el mes de octubre, como mes de la cultura armenia que se conmemora con actos culturales y publicaciones literarias.

La obra iniciada tuvo grandes cultores durante toda nuestra historia. Entre los escritores místicos que florecieron en los siglos posteriores se destaca la figura más poética, más artística que sea comparable al genio de Dante, en imaginación y en poderío, es la del monje Gregorio de Nareg (Krikor Naregatsi) que vivió en el siglo X. Su libro de "Lamentos" que contiene cerca de noventa y cinco trozos, está de un soplo místico que representa un soberbio monumento perdurable del genio cristiano. Otro valor descolante de renombre mundial fue el Patriarca de Cilicia (Pequeña Armenia) Nerses Shnorhali (1102-1173) llamado El Agraciado por la pureza de sus costumbres, la dulzura de su carácter, la elegancia de su estilo, y la elocuencia de su verbo. Cinco años atrás se conmemoró el octavo siglo de su desaparición física, con grandes actos culturales y publicaciones de sus obras tanto en Armenia como en todo el mundo; hasta el Vaticano emitió sellos postales rememorativos con la figura del gran Patriarca Sabio.

En el siglo XIV, privada de su diñastía real, la última fase de la historia armenia fue la más trágica. Pisotenda por las incursiones de sus enemigos, invadida y arruinada por los tártaros, su población asesinada y degollada por los Turcos; es durante ese éxodo que los armenios se esforzaron des-

peradamente en salvar su antigua civilización y su cultura. La literatura de esos días sombríos está impregnada de una melancolía intensa, de una tristeza penetrante que nos emociona y nos conmueve. Un esfuerzo sobrehumano era necesario para inspirar a ese pueblo abatido, diezmado y desamparado, la esperanza y la fe en los días mejores.

Fueron nuevamente los escritores, los poetas y los trovadores que - trajeron el consuelo en las almas en pena y la resurrección de la idea nacional. Viviendo en el seno del pueblo, sufrieron con sus amarguras y pusieron en sus cantos, las sonrisas de una esperanza inalterable y la radiación de una nueva aurora.

Ese despertar de la conciencia nacional comenzó a manifestarse en el siglo XIX por los escritores y novelistas Khachadur Apovian, Raffi, Arpiar Arpiarian, Kherimian, etc. y los poetas Nalbandian, Kamar Katiba, Alishan, Beshigtashlian, Turian, y después esa juventud fogosa llena de patriotismo y de fe que comenzó ya en los albores del siglo XX con suprema y su verbo a clamar por la liberación de su patria; los escritores y poetas Zartarian, Archag Chobanian, Siamanto, Varuyan, Aharonian, Isahakian y muchos otros. A ese luminoso núcleo pertenece Vahan Tekeyan cuya excelsa figura evocamos este año con gran solemnidad en todas las comunidades armenias del mundo y en la Madre Patria con motivo del centenario de su nacimiento. Su vida fructífera corrió paralela a las vicisitudes y los triunfos de su pueblo que vivió las horas más trascendentales de su historia. No se limitó solamente a componer versos, sino también desarrolló una intensa actividad en beneficio de su pueblo; como hombre público y publicista, puso a su servicio su gran capacidad intelectual.

Vahan Tekeyan hizo su entrada en el mundo literario en 1901 y casi durante medio siglo, fiel a su vocación hizo sonar todas las cuerdas de la lira del Parnaso. Tekeyan es un poeta y pensador al mismo tiempo; su estilo es conocido y ama la precisión, prefiere expresarse a través de la magia del verbo dándole un sentido simbólico. Es el cantor de los sentimientos juveniles que manifiesta su ansiedad, su impetuosidad y su insasiable sed de la vida. He aquí algunas estrofas de esas poesías:

Yo amé, pero ninguna

FRAGMENTOS DEL DISCURSO DE ALEX MANOOGIAN EN EL ACTO DE TEKEYAN

Cuanto más profundo es el amor de un pueblo por su intelectualidad y por la herencia cultural creada por él, tanto más permanece su identidad y su futura estabilidad.

El pueblo armenio siempre ha perdurado gracias a la fuerza de sus valores espirituales. Aún en el mundo civilizado de hoy, cuando las armas son la mayor fuerza de equilibrio, la armenidad no se desalienta por no tener FUERZA material para resguardar su existencia, ya que cuenta con su cultura para mantenerse y subsistir.

Hoy nos hemos reunido aquí para rememorar vida y obra de uno de los hijos más valiosos de la armenidad, el poeta VAHAN TEKEYAN.

Este año la Diáspora recordó también el centenario de otros dos poetas, Siamantó y Zabel Esayan, pero ¿porqué este importante movimiento para Tekeyan que desde los faldeos del Ararat llega hasta las orillas del Río de la Plata?

Nuestra misión no es comparar los valores de estos intelectuales, ya que ellos fueron por igual cultores de nuestra literatura. Pero Tekeyan además del valor irrepentable que otorgó a la poesía armenia, vida una figura luminosa en la vida nacional. Por lo tanto no sólo honramos al poeta, sino también al dirigente nacional, al editor y al ejemplar hombre armenio.

Tekeyan era un político y un convencido dirigente, había elegido el camino de la democracia-liberal (Ramgavar Azadagán) para servir a su pueblo. Pero su bagaje cultural no pertenece a tal o cual corriente, sino a TODA LA ARMENIDAD. Y por esa razón todos los armenios del mundo, desde Armenia hasta la Diáspora se inclinan con unción ante su memoria.

Además de su labor nacional y política, Tekeyan fue un importante editor y supo imprimir un sello peculiar en el pensamiento de la época.

Hasta 1933, Tekeyan tuvo sus reservas respecto de la realidad de armenia. Y la Patria tuvo también sus reservas con respecto de él. Pero hoy a cien años de su nacimiento, se han echado abajo todos los muros y Tekeyan pertenece a todos. Desde la intelectualidad armenia hasta la armenidad de la Diáspora conmemoran con grandes honores esta fecha, y Tekeyan encuentra su honroso lugar en la realidad armenia, transformado en el POETA DE TODOS LOS ARMENIOS.

De las que yo amé, supo Cuanto yo la amaba... Mi amor era como ese río Que tomó su enorme caudal De las nieves de la montaña Pero la montaña no lo vió

Foto M. Kesikidjan

Sr. Jorge Sarafian, presidente de la Comisión Centenario Tekeyan, leyendo su discurso.

Գեղորգ Սարաֆեանի

կելոյթի պահուն

...Tu imagen en mis ojos y tu voz en mis oídos Resuenan esta noche; mis venas están saturadas De tu perfumado aliento que te embriaga, me mece, Mientras pasan por mi rostro tus rasgos invisibles...

El gran crítico literario Osghany lo dijo: - "La obra poética de Vahan Tekeyan como ejemplo y práctica, nos proporciona un beneficio moral y de nuestros momentos de tristeza y decaimiento. Si con Daniel Varuyan nos enorgullecimos, con Turian sufrimos con Medzarents nos poseemos queciblos, con Vahan Tekeyan reflexionamos..." Aquí cabe citar algunas estrofas de su poesía Balance:

Que quedó, de la vida que me queda? Lo que les di a los demás, extrínsecamente es.

Y ahora oh Señor, a pesar de mis sufrimientos, A pesar de esa fuente de felicidad agotada para mí Yo me embriago aún con el aliento de tus poemas... Y no digo que quedó? que queda bajo la tierra De las frágiles cañas de la armenidad encinas? El goce inmenso de haberse embriagado de sol.

Tekeyan fue asimismo un poeta místico; su misticismo se destaca en sus obras que dialoga con Dios, como el monje Naregatsi, poesías llenas de espiritualidad y de fe. Además de la Iglesia Armenia, El Candelil de Gregorio el Iluminador" que son muy conocidas, les voy a leer algunas líneas de "Oración en el umbral de Nueva Año": - Manda Señor tu bondad, tu sabiduría Al mundo, a ese átomo torreado. Aunque ellos se olvidaron de Ti, Solo Tú puedes detener tu rebufo Que va camino al precipicio. Si encendiste la mecha del espíritu En los hombres, haciendo de la vida aceite, No nos permites que vuelque el candelil repentino...

Por encontrarse en el extranjero Tekeyan se salvó milagrosamente de ser una víctima más de la tragedia

(Continúa página 11)

GIMNASIO MISAK KOUYOMDJIAN: ORGULLO DE LOS ARMENIOS DEL URUGUAY ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ՊԱԼԱՏԻ ԲԱՅՈՒՄԸ

Vista parcial del público, se destacan integrantes de la delegación Buenos Aires y palco de Honor.

Ընդհանուր տեսարան մը Գորտոպայի, Սան Փաւլոյի եւ Պուէնոս Այրէսի պատուիրակութիւններէն եւ Պատուոյ պատուանդանէն

Aspecto general de la demostración gimnástica a cargo de los alumnos del colegio Nubarian-Alex Manoogian Նուպարեան-Ալեք Մանուկեան վարժարանի աշակերտները մարզական ցոյցի մը ատեն

Foto M. Kesiskian

Rev. Datev Karibian bendice las instalaciones del gimnasio
Հոգ. Տաթև Ծ. Վրդ. Դարիպեան կ'օրհնէ մարզարանը

Foto M. Kesiskian

Benefactores luego de descubrir la placa a la entrada del Gimnasio.
Մարզարանի բացումը յիշատակող յուշատախտակի առաջ

Foto M. Kesiskian

Alex Manoogian y Misak Kouyoumdjian cortan la cinta inaugurando
Ալեք Մանուկեան եւ Միսաք Գույումճեան կը կտրեն մարզադաշտի ժապատը

A las 17:00 Hrs., y ante una multitud que rebasaba las instalaciones de la Sede de UGAB de la Avenida Agraciada se procedió a la inauguración del Gimnasio Misak Kouyoumdjian, en una emotiva ceremonia donde estaba presente la colectividad en pleno total, con todas sus instituciones. Habían enviado presentes florales las siguientes instituciones: Casa Armenia Henchakian, Asociación de Beneficencia de Damas Armenias (ABDA) y Hogar de Ancianos, Unión Compatriótica Armenia de Marash, Comisión Nacional Plaza y Rambla Armenia,

“Radio Armenia” audición radial, Asociación Cultural Tekeyan.
La ceremonia religiosa estuvo a cargo del Rev. Archimandrita Dativev Dzairakuin Vartabed Karibian, a quien secundaba el Rev. Padre Mateós Kahaná Kouyoumdjian, parroco de la Iglesia San Nereos el Agraciado de Montevideo. Se encontraban también presentes el padre Pascual Tekeyan de la Iglesia Católica Armenia, y el Rev. Padre José Esquadrone.
Luego de los cánticos sagrados y de corear la multitud al unisono

las estrofas del “Padre Nuestro” el benefactor Misak Kouyoumdjian asistido por el filántropo Alex Manoogian procedió al corte de la cinta, dándose entrada al gimnasio entre prolongados aplausos y vitores de la multitud. Se encontraban presentes en este acto los presidentes de todas las filiales sudamericanas de UGAB con todos los miembros de las comisiones directivas, Comisiones de Damas y Liga de Jóvenes. También estaban los presidentes y miembros directivos de todas las filiales sudamericanas de la Asociación Tekeyan. Estaba también

CALIDO FESTEJO JUBILAR A ALEX

ՅՈՒԲԵԼԻՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Foto M. Kesiskian

El filántropo agradece emocionado la ovación.

Sábado 4 de Noviembre:
CONMEMORACION JUBILEO DE PLATA EN LA PRESIDENCIA DE ALEX MANOOGIAN

En los suntuosos salones del Parque Hotel de Montevideo, se realizó una cena danzante, organizado por las filiales sudamericanas de la Unión General Armenia de Beneficencia, en honor a los veinticinco años en la Presidencia del Consejo Internacional de dicha Institución con sede en Nueva York, Estados Unidos, del gran filántropo Alex Manoogian. Nuevamente estaban presentes todos los delegados que participaron del acto de Inauguración del Gimnasio, y altas personalidades del gobierno uruguayo.

Luego de servido el coctel, comenzó un sencillo acto en el transcurso del cual se hizo entrega a los alumnos del Colegio Alex Manoogian de los anillos correspondientes a la primera graduación de dicho establecimiento educacional. La entrega se hizo por propia manos del Presidente Vitalicio. Tras el primer plato, hizo uso de la palabra el secretario general de UGAB Montevideo Sr. Avedis Nalbandian quien invitó a Misak Kouyoumdjian hacer entrega al Sr. Alex Manoogian de la Orden de Boghós Nubar en primer grado por su exitosa gestión al frente de la más importante Institución armenia de la Diáspora, a lo cual agradeció el Sr. Manoogian.

Posteriormente a la cena hizo su entrada una gran torta con veinticinco velitas que fue conducida por veinticinco jóvenes de Li-

Foto M. Kesiskian

Cuerpo de baile del colegio Nubarían, precede la torta aniversario.

Վարժարանի պարմանոհիներ հալկական հեգա ճկուն պարերով կ'առաջնորդեն յրելիամական կարկանդակը

ga de Jóvenes, flanqueados en su parte delantera por el conjunto de danzas del Colegio Nubarían que al son de danzas populares armenias hizo su entrada en el salón. Entre los aplausos de los presentes, apagó las velas el Sr. Manoogian que fue ovacionado por el público presente.

A continuación hicieron uso de la palabra el Dr. Avedis Barsamian, el Sr. Hovsep Youssefian, el Sr. Zavén Der Harutiunian, y el

Sr. Hagop Guedikian quienes trajeron los saludos de las distintas filiales que representaban con motivo del acto que se celebraba. Al final habló el presidente Manoogian, quien agradeció las expresiones verditas. Cerró la serie de discursos el Rev. Datev Dazairakuin Vartabed Karibian, trayendo el saludo de la Iglesia Apostólica Armenia, a este histó-

rico acontecimiento.

Posteriormente comenzó el baile familiar que fue amenizado por el Conjunto Ereván 50 del Grupo Scout de Parecordzagan, hasta altas horas de la madrugada. Muy simpático fue el gesto de miembros de Liga de Jóvenes de Bs.As. quienes invitaron a bailar a las señoras Marie Manoogian y Arpiné Kouyoumdjian.

Ալեք Մանուկեան կը փոխադարձէ ժողովուրդի կեցցեները

Foto M. Kesiskian

Ministro de Justicia del Uruguay, autoridades gubernamentales y militares, honran con su presencia al Presidente Vitalicio de UGAB.

Արքուկուայի կառավարական բարձրաստիճան գին ոտրականներ եւ նախարարներ կը մասնակցին յրելիական հանդիսութեան

Foto M. Kesiskian

Alex Manoogian condecora a Misak Kouyoumdjian.

Ալեք Մանուկեան կը գարդարէ Մ. Գույումճեանի կտրծքը Արարատը խորհրդանշող շքաբշւանով

Շարք երկոյեան ժամը 10ին, Փարբէ պանդոկի մեծածառալ եւ շէնդ սրահը գարդարած էր Պատուարժան Նախագի Ալեք Մանուկեանի ՀԲԸՄիութեան նախագահութեան 25 ամեակի Յոբիլիական հանդիսութեան գեղեցկութեամբ:

Առաջին բաժնին մէջ կատարուեցաւ Ալեք Մանուկեան վարժարանի 1977 տարեշրջանի միջնակարգի վկայականներու բաշխումը: Իրօրակներու առաջնորդութեամբ մտտք գործեցին վրկայեակները եւ ամբողջ սրահը յոտնկայս երգեց Ուրուկայի եւ ՀԲԸՄիութեան քայլերգները: Ապա՝ խօսք տաւ տնօրէնուհի Տիկ. Նելլի Նալպանտեանը եւ քաջարկական խօսքեր ուղղեց շքանատարներուն:

Նախ քան վկայականներու տուչութիւնը, Տնօրէնուհին Ալեք Մանուկեան վարժարանի Պատույ վկայեակներ հոյակեց բարբառաւներ, Տիկնիներ Մարի Մանուկեանն ու Ա. Գույումճեանը: Ապա քնն հրաւիրուեցաւ Տիար Ալեք Մանուկեանը, որպէսզի իր սանկրուն յանձնէ Բարբազրականի արծաթեայ մատանիներ:

Հանդիսութեան կեդրոնական բաժնի բացումը կատարեց մասնաճիւղի առեմնպետ Պրն. Ա. Պարսաւեան, եւ իր խօսքի վերջաւորու-

թեան հրաւիրեց Բարբազր Միսաք Գույումճեանը, որպէսզի գարդարէ Նախագահ Մանուկեանի վեհ կտրծքը Պօղոս Նուպար Ա. Կարգի աղանաղակուտ շքանշանով:

Այս պատմական վայրկեանին, սրահէն ներս մտաւ գործեցին 25 հալկական տարազով երիտասարդուհիներ եւ 25 երիտասարդաց իկայի ղեկավարներ, որոնք հալկական պարերու ցուցադրումով մինչեւ քնն աղանաղակները եւ Տիկեան Նախագահին երթուցուցին յոբիլիական լուծուցումայից պահ էր Հարաւային Ամերիկեանալուքիւնը յոտնկայս եւ կեցցեներով կը ստեղծ Բարբազրականի նախագահին արծաթեայ տարեդարձը:

Ապա յաջորդաբար իրենց սրտի խօսքը բերին Գուլեմու Այրէսի մասնաճիւղի առեմնպետ, Պրն. Յ. Տուսէքեան, որ ի միջի այլոց ըսաւ:

Սրտի խոր գունձակութեամբ կը տեսնեց այսօր մեր անդուզական Տիկեան Նախագահ, Ալեքեանալուքեան ղեկավար եւ բարբազր Տիար Ալեք Մանուկեանի Բարբազրականի նախագահութեան 25 ամեակը: Արծաթեայ լուծուցումներ, որ մեր պատմութեան մէջ գրուեցաւ ուրեքայ տարեկով եւ Հայրենաստուաւ աղանաղակայ արգիւնները:

Foto M. Kesiskian

Arpiné Kouyoumdjian entrega a la Sra. Marie Manoogian un anillo de oro.

Բարբարոսի Արփիհէ Գույումճեան Տիկնի Մանուկեանին կը յանձնէ Բարբազրականի կերպով ոսկեայ մատանին

MANOOGIAN

Foto M. Kesiklian

Nelly Nalbandian, directora del Colegio Nubarián dirige la palabra a los egresados del secundario.

Նոպարեան-Ալեք Մանուկեան վարժարանի տնօրէնի Տիկ. Նելլի Նոպարեանի իր խօսքը կ'ուղղէ շրջանաւարտներուն

Սան Փաւլոյի վարչութեան կորովի փոխատեսուհի, Պրն. Ջաւէն Տէր Յարութեան արտայայտութեան հետեւեալ ձեւով. —

Սան Փաւլոյի վարչութեան անունով եւ մասնաւոր մեր Յիշանա եւ Բարեբար Անքան Գումեստար Անտրէ Ժակիբեանի կողմէ ջերմօրէն կը շնորհակալեմ մեր սիրելի եւ անբաժանելի իր արծաթեայ այս յոբելեանին առիթով...

Երոյք ունեցաւ մեր Գործադաշին մասնաճիւղի ատեն

Matrimonio Manoogian rodeados por la Comisión de Damas. Տէր եւ Տիկին Մանուկեաններ շրջապատուած Պ. Ալլիսիանի կողմէ Յանձնախումբի անդամներով.

FILIAL BUENOS AIRES DE LA UGAB CON EL FILANTROPO

Պ. ԱՅՐԷՍԻ ՄԱՍԵՃԸ. ԿԸ ՊԱՏՈՒԷՆԱԿԱԳԱՀ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԸ

Foto M. Kesiklian

Reunión de trabajo con el consejo directivo de UGAB Պուէնոս Այրէսի ՀԲԸՄիութեան Վարչութեան նիստի ընթացքին

Domingo 5 de Noviembre: CENA DE GALA OFRECIDA POR UGAB BUENOS AIRES

En los salones del Victoria Plaza Hotel, fue servida una cena en agasajo a las delegaciones de UGAB San Pablo, Córdoba, y Montevideo, ofrecida por su homónima de Buenos Aires con motivo de la visita del jefe máximo de dicha Institución Sr. Alex Manoogian.

Hizo de maestro de ceremonias en la oportunidad el Sr. Kevork Marashlian secretario ejecutivo de la entidad organizadora, quien invitó a hablar el Presidente de UGAB Bs.As., Sr. Hovsep Youssefian, quien recalcó en su discurso que en las bodas de plata de Sr. Presidente Vitalicio, se realizó un trabajo de oro con un resultado de diamantes, que son las obras de UGAB esparcidas a través del Universo entero; entregándole en esa oportunidad una tablilla con el alfabeto armenio, a quien es el defensor de las letras armenias por excelencia.

Posteriormente fueron invitados a los Señores Avedia Nalbandian por parte de Montevideo, al Sr. Oshin Moudschian por parte de San Pablo.

En la parte artística cantaron la soprano lirica armenia Takuhi Tekian, quien se acompañó al piano; el Sr. Vahran Hairabedian, el Sr. Eduardo Yernazian, y recitó el Sr. Vahan Kalfayan.

Se encontraban presentes el Archimandrita Datev Karibian, el presidente Honorario de UGAB Buenos Aires, Sr. Haig Emirian, el presidente Honorario de UGAB Montevideo Sr. Jeremias Elmajian y el presidente Honorario de UGAB Cordoba Sr. Toros Eurnekian. A demás del cuerpo directivo en pleno de UGAB Buenos Aires, estaban también el rector de la sección Secundaria del Colegio Marie Manoogian de Bs. As., Dr. Pascual Ohanian, la directora de la sección primaria del mismo Instituto Sra. Maria A. de Semikian, redactores de SARDARABAD, representantes de Instituciones armenias locales y un numeroso público especialmente venido desde la capital argentina.

A los postres habló el Presidente vitalicio Sr. Alex Manoogian, quien en nombre de su esposa Marie y del Dr. Derderian agradeció los honores que se le hacían con motivo de su segunda visita a Sud-América y se mostró sumamente complacido por el gesto de las filiales Argentinas de la UGAB en concurrir en forma masiva a saludarlo.

En la parte final hizo uso de la palabra el Rev. Datev Kribian, impartiendo la bendición.

Domingo 5 de Noviembre: ALMUERZO CON UGAB BUENOS AIRES

El Sr. Manoogian, acompañado por su esposa Marie y el Doctor Derderian, fueron honrados con un almuerzo por parte de los directivos de la UGAB Buenos Aires encabezados por su presidente el Sr. Hovsep Youssefian en

el Restaurant El Aguila. El Sr. Manoogian se vió muy complacido de estar con este homogéneo grupo, de cuyos logros y sacrificios dijo conocer a la perfección. Alentó el trabajo de éstos y prometió a corto plazo su presencia en Buenos Aires.

Domingo 5 de Noviembre: REUNION DE TRABAJO CON UGAB BUENOS AIRES.

A las 18:30 Hrs. en la sala de Conferencias del Victoria Plaza Hotel se llevó a cabo una reunión de trabajo con presencia de la Comisión Directiva de UGAB Buenos Aires, donde el Presidente Vitalicio escuchó el informe preparado al respecto, y tuvo un cambio positivo de opiniones acerca del futuro accionar de la filial de Buenos Aires, que dicho sea de paso en una de las más antiguas y más activas a la vez.

Foto M. Kesiklian

Liga de Jovenes de Buenos Aires. երիտասարդաց Անկախացուցիչներով

Կիրակի գիշեր, Պուէնոս Այրէսի Միութեան վարչութիւնը ի պատիւ Տէր եւ Տիկին Մանուկեաններու սարկեց նաչկերոյք մը: Ճաշկերոյքի ընթացքին էլոյթներ ունեցան ՊրնՔ. Յ. Նուսեփեան, Գ. Մարաշեան, Օ. Մուսիչեան եւ Յ. Կեօտեան: Իրենց երգերով ներկաները խանդավանցեցին Վ. Հայրապետեան, Է. Ճըրմագեան եւ համրատար երգչուհի Թագուհի Թեփեան:

Վերջապահութեան իտեւացաւ իր շնորհակալութիւնները իրենց հանդէպ եղած հիւրասիրութիւններուն համար եւ շնորհատրոնց Հարաւային Ամերիկայի բոլոր մասնաճիւղերը իրենց տարած ազգամաէր գործունէութեան համար:

Երոյք ունեցաւ մեր Հայր Ազգանքի եւ պատկառելի փակց հանդիսութիւնը:

(Viene de pág. 8)

noche del 24 de abril de 1915, en la que fue asesinada impunemente la flor de la intelectualidad armenia dando comienzo al primer genocidio cometido sobre el pueblo armenio, eliminando más de las dos tercera parte de la pacífica población armenia que estaba bajo la dominación turca. La martiriología de su pueblo ejerció un gran impacto sobre el sensible espíritu del poeta. Todo el lirismo que emanaba hasta entonces de su poesía, se transformó en una verdadera convulsión volcánica. Sus labios que estaban acostumbrados a murmurar hermosas palabras de amor, se enrojecieron con sentimiento de ira hacia los agresores; que manifiesta con crudez en los versos Mesopotamia, Algo Horrible allí....

Por aquí pasaron las caravanas... pero de qué? De mujeres y niños armenios que morían de sed Y de hambre; cuyas sangres aún están adheridas A esas arenas, a esas mortajas horrendas...

...Algo horrible sucedió allí en la oscuridad; Aseñan a un pueblo allí, que tenía vida y donaire, Que tenía la sabiduría de vivir y de renovarse... Y ese pueblo es el nuestro, lo están matando, Lo están matando ahora, oh ! auxilio, auxilio....

Tekeyan es muy patriota, ama con devoción a su pueblo; a pesar de sus amargas decepciones tiene infinita confianza en el porvenir de la nación, cree firmemente que tarde o temprano serán recompensados todos los esfuerzos sobrehumanos que ha soportado para conservar su existencia. Es así como declama.-

Esperanzas, grandes esperanzas venid Y llenad nuestro mundo que recién amanece.. Cantad cánticos alegres y marciales Revoloteando jubilosos sobre nuestras cabezas...

Y cuando por fin se cristaliza la independencia armenia sobre una pequeña parte de sus vasto territorio, el poeta lleno de júbilo dedica a armenia renacida:- Allí la tierra es de su hijo yá, El sudor que corre de su frente va Tal vez hasta los huessos de sus abuelos, Para fundar su hogar sobre ellos... Y a nadie de mira con maldad, Aun las ruinas le sonríen ahora, Ciudades de magníficos edificios. Y la tierra liberada yá, la tierra A cada golpe de sus entabas da Fuerza y saber a la armenidad.

Tal como no solamente un poeta, pensador y traductor sino también un gran hombre de acción. En efecto se ha consagrado durante largos años a la vida política de su pueblo. Ha sido miembro de la Delegación Armenia presidida por Boghos Nubar el fundador y primer presidente de la Unión General Armenia de Beneficencia.

cia. Ha editado y dirigido muchos diarios y revistas literarias. Siendo sus obras muy numerosas y variadas. Nació nuestro benemérito poeta en 1878, en el hogar de una familia de Cesarea y murió en 1945 en el Cairo (Egipto).

Como corolario de todo lo que han escuchado, voy a leer un cuarteto del poeta Vahe Vahian que refleja cabalmente la semblanza multifacética del impagable servidor del pueblo armenio:

Su Alma, como incienso ardió en el tiempo de la Fe armenia. Su Mente, como candelil iluminó el genio académico armenio Su mirada, como lágrimas vertió sobre el ardor de las heridas armenias, Su Voluntad, como flecha impulsó el ideal armenio...

Y hoy después de treinta años de su desaparición física el gran "príncipe" de los poetas vive en el corazón de todos los hombres de bien que han visto sus obras, han escuchado sus palabras, han leído sus versos, sus pensamientos han seguido las enseñanzas del gran maestro, han fundado centros culturales con el nombre Vahan Terkian en toda la Diáspora para proseguir su obra y su ideal patriótico.

También las comunidades armenias de Sud América se han reunido alrededor de una comisión Central de homenaje para conmemorar dignamente el centenario del nacimiento del eximio poeta y exaltar la figura descolante del hombre público que fue Vahan Terkeyan. Estas celebraciones tienen que ser un móvil, un estímulo para que la nueva generación se inspire de las glorias de sus antepasados, para que se acerque con unción y se comulgue con el aliento vivificador de sus padres, para que guarde como reliquia y trate de agregar nuevos matices a la obra realizada para poder ofrecer como tributo de gratitud los tesoros de la milenaria cultura armenia a la nueva, joven y vigorosa cultura que florece en ambas margenes del Plata. Cuanto más de cerca conocemos la rica cultura armenia, más vamos a quererla y nos sentiremos orgullosos de pertenecer a esa raza, cuyos hombres un día aciago de la historia hace más de sesenta años, cuando la tierra armenia fué arrasada por el odio y el fanatismo, fueron forzados los sobrevivientes a abandonar sus hogares, sus iglesias, sus colegios, las tumbas de sus seres queridos y buscaron refugio en esas benditas tierras de San Martín y Artigas donde los acogieron con los brazos abiertos, prodigándoles paz y trabajo.

Hoy contemplamos con gran satisfacción que nuestros connacionales manteniendo incólume los valores morales e intelectuales de su raza y gracias a la hospitalidad de los nobles y generosos pueblos argentino y uruguayo han vuelto a rehacer sus vidas, han levantado de nuevo iglesias, colegios, han fundado centros culturales y de Beneficencia; y desde las fábricas, los talleres, las aulas y el ejército, sus hijos trabajan con lealtad, mancomunados y en perfecta armonía para forjar la grandeza de las naciones que les han cobijado.

(Շար. էջ 92)

դանանցը, Հայու Հոգին, Ահաոր Բան մը Այնտեղ, Փոշի Ազգ, Ներկայ Հայաստանին եւ այլ բանաստեղծութիւնները, որոնք դասական արժեք են մեր գրականութեան մէջ:

Թէքեան իր կենդանութեան հրատարակած է վեց բանաստեղծական հատորներ, երկու փյալակ եւ բազմաթիւ յորտածներ, խմբագրականներ ու արժեքատու թարգմանութիւններ:

Անոր բանաստեղծական հատորներն են Հոգեր, Հրաշալի Յարուհիներ, Կէս Գիշերէն Մինչեւ Արշալոյս, Սէր, Հայերգութիւն եւ Տաղարան: Ենտ մահու հրատարակուեցան անոր անտիպ գործերը՝ ուրջ հատորներով:

Հարիրամեակի այս հանդիսութիւնը անիթ մը եղաւ որ նոր հատորները ու թարգմանութիւններ հրատարակուին մեծ բանաստեղծին գործերէն, ընդհանրապէս ճիշդորով Թէքեան Մշակութային Միութեան, որ արժամատարապէս անունը կը կրէ մեր ազգային բանաստեղծին:

Թէքեանի բանաստեղծութիւնները կը բխին իր անձէն եւ կը ծալալին երեք ծիրերու մէջ.-1) անձնական-փրային, 2) ազգային, 3) Համամարդկային-փիլիսոփայական: Բանաստեղծը յաջողած է երեք մակարդակներու վրայ ալ գեղարուեստական սքանչելի չափանիշներ պահել. այդ պատճառաւ ալ ան ճանցնուած է թէ՛ իբրեւ սիրերգայ բանաստեղծ, թէ՛ ազգային ցաւերու երգիչ եւ թէ՛ ալ համամարդկային մտածումներով ապրող փիլիսոփայ: Մէկ խօսքով՝ ամբողջական բանաստեղծ մըն է ան:

Եթէ արժամատարապէս թարգմանուին Թէքեանի բանաստեղծութիւնները միջազգային լեզուներով, ան անպայման պատկառելի տղայ մը կը գրաւէ համաշխարհային գրականութեան մէջ. այնքան բարձր է անոր արուեստը եւ այնքան խորունկ են անոր մտածումներն ու սպրումները, որ կրնայ ամէն ազգի պատկանող գրատէր բա՛ն մը ստրվող անկէ, ներշնչու՛մ մը ունենալ եւ երկփողած յարգանքով լեց-վի այդ գործերը տեսնողը մեծ միտքին դիմաց:

Հակասակ իր ազգային հսկայ ծառայութեանց, հակասակ իր մեծարժեք գրականութեան, Թէքեան իր խոհուն պահերուն հարց կու տար.—

Ի՞նչ մնաց, կեանքէն ինձի ի՞նչ մնաց... Եւ այս կը պատասխանէր պարզօրէն.- Ինչ որ տուի ուրիշին՝ տարօրինակ, ան միայն:

Իսկ ինչ որ տուած է Թէքեան՝ ազգային անկորրնչելի ծառանգութիւն մըն է, որ կը բաւէ թէ մեզի եւ թէ գալիք բոլոր սերունդներուն:

Թէքեան մինչեւ 1933 տակաւին վերապահ էր հարեանի իրականութեանն ձկատմանը եւ կարծէր սպիտակաբով կը գրէր, հարեանիքին ուղղելով իր խօսքը.— Ներէ՛ որ թէն ըրի բեզի թէն մը ատեն, Ու դեռ տաք չեմ բոլորովին, բայց կը խէ շունչդ ինձէ՛ բոցըր անթու... Նոյն վերապահութիւնը ունէր Հայրենիքը իրեն նկատմամբ:

Սակայն, անոր ծննդեան 100 ամեակին առիթով, արդէն փա՛մ են բոլոր պատմէչները, եւ Թէքեան կը պատկանի բոլորին. Հայրենի մտաւորականնէրէն մինչեւ հեռաւոր պանդուխտ Հայը խորունկ յարգանքով կ'ողբկոչեն բանաստեղծին իշատակը. եւ ան, իր արժանի տեղը գտնելով Հայ իրականութեան մէջ, կը դառնայ ԱՄԲՈՂԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԲՈՂԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԸ: Յարգանք իր իշատակին:

(Շար. էջ 92) Կ'ԱՆՁԹԻԻԷ ՏՂԱՍ Եւ Մի-ծեռնակ երգերը: Ժողովուրդը անհամբեր կը սպասէր նախագահ Մամուկեանի խօսքը: Յարգելի

նախագահը մերկայացուց վստահ Թէքեան մարդն ու բանաստեղծը: Իր շահեկան նուրբամ կամար, ստորեւ կու սամ: Ռառը ամբողջութեամբ:

REGISTROS

NACIMIENTOS

Florencia Horigian, alegró nuevamente el hogar de Alberto Horigian y Ana Bergamali. Son sus felices abuelos Vartevan-Dikranuhi Horigian y Rolando-Florea Bergamali.

BAUTISMOS:

• Gloria Djeredjian: Se realizó el sábado 11 de noviembre ppdo., en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador, siendo padrinos el Doctor Carlos Djeredjian y su esposa Diana Sukiassian. Saludamos a sus padres Beneon Djeredjian (h) y Gloria Aguilar Huer-go. • Adriana Beatriz Tsorimbajian: Se realizó el sábado 11 de noviembre ppdo., en la Iglesia Catedral San Gregorio el Iluminador, siendo padrinos Garbis Koruk y Rita Mesrobyan.

Son sus felices padres Carlos Tsorimbajian y Filor Koruk. • Maria Jose Tchalian: Fue bautizada el pasado sábado 11 de Noviembre con el padrino de Daniel e Isabel Jouessefian. Felicítamos a sus padres Carlos y Maria Teresa Tchalian, así como a sus abuelos Haigazun e Isabel Tchalian.

CASAMIENTOS:

• Jorge Ulises Murekian - Isabel Perla Yousofian: Tuvo lugar el sábado 4 de noviembre ppdo., en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador, con padrino de Greigore y Luisa Hampagian. Nuestras felicitaciones a la nueva pareja y a sus padres Dikran Murekian - Susana Magarian y Doctor Carlos Yousofian-Takouhi Eulmessekian. Posteriormente a la ceremonia religiosa que fue bendecida por el Rev. Archimandrita Harutjun Dzirkun Vartabed Mouchian, se sirvió una recepción en los salones del Sheraton Hotel.

• Aram Yernazian-Gracela Segura: El viernes 10 de Noviembre ppdo., en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador se realizó el casamiento a las 20.30 hrs. Expresamos nuestra salutations al Presidente de la U.C. Armenia de Marash Sr. Arsen Yernazian y a su esposa Adrine Saratzian por la boda de su hijo, así como a Eduardo y Marie Segura.

DONACION:

• Sr. Puzant Kidekouchian donó a Sardarabad, por el nacimiento de su nieta Natalia \$ 30.000. • La Organización de Damas de la Iglesia Armenia, dona a cada colegio armenio nuestro medio la suma de \$100.000.

MADAGH TRADICIONAL EN LA IGLESIA SAN HAGOP

El 29 de octubre ppdo., en la Iglesia San Hagop de Valentin Al. sina, se realizó el Madagh tradicional. La Misa fue oficiada por el Rev. Archimandrita Datev Dzairakun Vartabed Garibian, quien dio el sermón acorde a la fecha, tras lo cual se rezó un responso por el alma del benefactor Iervant Murekian y de las personas fallecidas de las familias Murekian y Magarian. Durante el momento servido en el salón contiguo, hicieron uso de la palabra en nombre de la Iglesia el Rev. Padre Vazken Stepanian y el Archimandrita Garibian.

DEPORTIVO ARMENIO PRENSA Y PROPAGANDA COMUNICA

A TODOS LOS JUGADORES ENTRE LOS AÑOS 1960 AL 1965, QUE A PARTIR DEL DIA 5 DE DICIEMBRE, TODOS LOS MARTES Y JUEVES DESDE LAS 15.30 HS. TOMARA A PRUEBA A TODO JOVEN QUE QUIERA INTEGRAR SUS PLANTELES. CONCURRIR A PARQUE SAAVEDRA PROVISTOS DE ROPA Y CALZADO DE ENTRENAMIENTO Y DOCUMENTOS DE IDENTIDAD.

NOTICIAS DE NUESTRA COLECTIVIDAD

ACTO DE EDUCACION FISICA DEL COLEGIO MARIE MANOOGIAN

El día 11 del cte. a las 18.30 horas en la sección primaria Berdabhi Emirian del Instituto Marie Manoogian, se realizó el acto de Educación Física. El mismo que

La brillante actuación de alumnos en muestras de destreza y habilidad física se debe a los profesores Sta. Elsa Batista, Sra. Diana K. de Sarafian y del Sr. Roberto Daguerre.

Finalizado el acto el Dr. Derderian, en nombre del presidente vitalicio Sr. Alex Manoogian, tuvo

Foto M. Kesikislian

bandereros y escoltas entran dando comienzo a la fiesta gimnastica.

se realizó en el campo de deportes sito en Gurruchaga y Niceto Vega con la presencia del Dr. Haggp Derderian, miembro del Consejo Internacional de la U.G.A. de Beneficencia, del Director de la revista literaria Shirag de Beirut Sr. Onning Sarkisian, el vicepresidente de UGAB Bs.As. Sr. Zohrab Dergarabecian, la presidenta de la Comision de damas Sra. Berdjuhi Emirian, el presidente del Consejo Sudamericano de la A. Cultura Tekeyan Sr. Nahabet Nahabetian, el presidente de la Asoc. Cultural Tekeyan Cordoba Sr. Gaidzag Derhagojian, padres, alumnos y personal docente del Colegio.

conceptos elogiosos y felicitó a directores, docentes, alumnos y dirección por la obra que realizan. En la parte final la directora Sra. María A. de Semikian felicitó la labor del cuerpo docente como así también la de los alumnos, fruto del trabajo serio y disciplinado llevado a cabo durante el año escolar.

MADAGH DE HADJIN

El domingo 22 de octubre ppdo., en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador se rezo un oficio recordatorio del 58° aniversario de la Heroica gesta de Hadjin, tras lo cual fue servido el tradicional Madagh en memoria de los heores de la libertad.

ACTO POR SAN MARTIN EN LA UGAB

el jueves 26 de octubre ppdo., en el Salón Sarkis Benklian de la UGAB, y organizado por la rectoría del Instituto Marie Manoogian, en horas de la noche se dio una conferencia sobre el tema "La juventud del General San Martin" que estuvo a cargo del Coronel Hector Juan Piccinalli, director de publicaciones del Instituto Nacional Sanmartiniano.

La interesante charla ilustrada con diapositivas, fue presentada por el rector del Insti-

tuto Manoogian y conocido historiador Doctor Pascual Ohanian.

ASADO BENEFICO EN LA QUINTA DEL SR. ARMEN TCHINNOSIAN

El domingo 5 de noviembre ppdo., en la quinta "La Armonia" en Ingeniero Maschwitz, perteneciente a los esposos Armen-Nelly Tchinnosian se sirvió un Asado a total beneficio de la Escuela Armenia de Vicente López. Numerosas familias de nuestro medio se dieron cita, alentando de esta forma la labor educacional de nuestra comunidad.

CONCIERTO DE HADJIN

En adhesión al mes de la Cultura Armenia, y como es tradicional todos los años, la Unión Residentes Armenios de Hadjin, organizo una velada musical, el día 21 de octubre en el auditorium, del Buenos Aires Sheraton Hotel. Para referirse al significado del acto habló el Sr. Arakel Ezequielian. Fueron interpretadas obras de

autores armenios e internacionales por los instrumentistas Alberto Abate en clarinete, Alejandro Vila en Fagot, Luis Mizrahi en violín, Juan Carlos Arabian en piano y Abraham Betchkchian en clarinete. Concierto digno para exaltar la cultura armenia, con un selecto público que expresó con aplausos su satisfacción por el buen espectáculo brindado.

Foto M. Kesikislian

CALENDARIO DE MISAS Y SERMONES DE LA IGLESIA APOSTOLICA ARMENIA.

19 de **NOVIEMBRE**. - 10° Domingo de la Cruz.

IGLESIA CATEDRAL SAN GREGORIO EL ILUMINADOR.

Daré la misa y el sermón el Rev. Vazken Stepanian. Archidácono: Hovannés. CANTA: Coro del Colegio Arslanian. Iglesia Santa Cruz de Varak: Misa y sermón: Rev. kurkén Hovhanesian Iglesia San Hagop: Misa y sermón: Rev. Kissag Mouradián.

26 de **NOVIEMBRE**. - **IGLESIA CATEDRAL SAN GREGORIO EL ILUMINADOR:** Misa y sermón: Rev. Shavarsh Mehrabian. Archidácono: Dikran. CANTA: Coro San Gregorio el Iluminador.

SANTA CRUZ DE VARAK: Misa y sermón: Rev. Kissag Mouradian SAN HAGOP: Misa y sermón: Rev. Vazkén Stepanian 3 de **DICIEMBRE:** SANTOS TADEO Y BARTOLOME, SANTO APOSTOLES Y NUESTROS PRIMEROS ILUMINADORES. **IGLESIA CATEDRAL SAN GREGORIO EL ILUMINADOR:** Misa y sermón: Rev.

Kissag Mouradian. Archidácono: Hovannés. CANTA: Coro Gomidás. **SANTA CRUZ DE VARAK:** Misa y Sermón: Rev. Shavarsh Mehrabian; **SAN HAGOP:** Misa y Sermón: Rev. Kurkén Hovhanesian; **SAN BOGHOS:** Misa y Sermón: Rev. Vazkén Stepanian.

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA BENDICION Y COLOCACION SIMBOLICA DE LA PIEDRA FUNDAMENTAL DEL CENTRO CULTURAL EDUCACIONAL SOCIAL Y DEPORTIVO ALEX MANOOGIAN Y ALMUERZO DE LOS BENEFACTORES

Presidirá el acto el Sr. ARSHAVIR GUEUNDJIAN miembro del Consejo Central (New York) de la U.G.A.B. especialmente invitado del Canadá.

Se otorgarán títulos HONORARIOS BENEFACTORES Y VITALICIOS a Socios de la Institución,

Domingo 3 de Diciembre de 1978 a las 12 hs.

en el gran salón (en construcción) del complejo ALEX MANOOGIAN

Acavado 1332/38

NOTA: Los menores de 10 años serán atendidos en el Salón Sarkis Benklian,

Acavado 1322 por personal especializado - payasos y cine,

LIGA DE JOVENES CAFE CONCERT

con la participación especial de

Arturo Kouyoumdjian

Grupo Haig

animación

Mario Sapag

ORGANIZA

Liga de Jóvenes de UGAB

a total beneficio del Fondo Pro-Viaje de Egresados del Instituto Marie Manoogian de la Unión General Armenia de Beneficencia.

Sábado 25 de Noviembre
22 horas

Acavado 1322 - Capital

INSTITUTO PRIVADO
MARIE MANOOGIAN
de la Unión General Armenia
de Beneficencia

Abierta la inscripción para el ciclo 1979 en sus secciones de Jardín de Infantes, Primario y Secundario.

Acavado 1322

De Lunes a Viernes de 10 a 12 hs.

BUEN VIAJE: ALEX MANOOGIAN!

ՈՂՋԵՐԹ ՍՓԻՒՌՔԱ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ

A las 15:30 hrs. partió en un vuelo de Cruzeiro del aeropuerto Internacional de Carrasco, rumbo a Detroit, vía Rio de Janeiro y Miami, el presidente vitalicio de UGAB, junto con su esposa Marie, siendo despedidos por todas la delegaciones que se hicieron presente en todos los actos, y por el Rev. Archimandrita Datev Karibian. Antes de su partida dejó un mensaje grabado de salutación a pueblo y gobiernos de Uruguay, Argentina y Brasil, y a las comunidades armenias residentes en aquellos países, expresando su agradecimiento por todos los honores que se le hicieron.

Երկուշաբթի, նոյեմբեր 6, 1978, ժամը 15:30ին, ՀԲԸ Միութեան Ցկեանս նախագահ Տիար Ալեք Մանուկեան եւ ազնուախալ Տիկին Մարի Մանուկեան հրաժեշտ առին Հարաւային Ամերիկայի Հայ Ժողովուրդէն եւ մեկնեցան տուն:

← Alex Manoogian luego de su entrevista con el Presidente del Uruguay Dr. Aparicio Mendez.

Ուրուկուայի Հանրապետութեան նախագահին այցելութենէն ետք

→ Alex Manoogian y su comitiva de regreso a los Estados Unidos.

Բարի ճանապարհ

DONACIONES

RECIBIMOS MAS DONACIONES CON MOTIVO DEL ARRIBO DE ALEX MANOOGIAN A SUD-AMERICA

- YERNAZIAN HNOS.
ISABEL GOULIAN DE ZOULALIAN
APRAHAM YACOBBIAN
ALBERTO KAMBOURIAN
GREGORIO MARKARIAN
JACHIG BACHANIAN
AZAD HOOPANOSIAN
DICRAN DICRANIAN
TOROS ERNEKIAN (Córdoba)
MARCOS EREZIAN (Córdoba)
SETRAG GEOVOGLANIAN (Córdoba)
ABOGADA DE CORDOBA
COMENDADOR KARNIG BAZARIAN
HAMPARTZUM MANGUIAN (MONT)
JEREMIAS ELMASIAN (MONT)
JOSE GUEZUKARAIAN (MONT)
ANTONIO AZADIAN (MONT)
DR. AVEDIS BARSAMIAN (MONT)
HAGOP KARAGUEZIAN
N N
NISHAN TCHAMITCHIAN
N N
ADOM MORDJIKIAN
JORGE MARGOSSIAN
FLIA SARAFIAN
JOSE MARKIZIAN
ARDA CHES VANESKEHEIAN
ARMANDO BALASSANIAN
VAHRAM HAIRABEDIAN
ARMANDO SIMONIAN
MARTIN BALIAN
DOCTOR PASCUAL OHANIAN
KEVORK KECHICHIAN
HAGOP MACARIAN
HOVSEP YOUSSEFIAN
FLIA. DERGARABEDIAN
Doctor BAUTISTA KOUYOUMDJIAN

ՀԱՅՐԵՆԻ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԸ

ժԱՄԱՆԵ ՑԻՆ

ՊՈՒՆՆՈՍ ԱՅՐԷՍ

Երեքշաբթի, 14 նոյեմբերին, Պուէնոս Այրես ժամանեցին Հայրենի Ուրբ արուստագէտներ, դիկավարութեամբ անուանի գրող Վահագն Դարբեանի:

Մեր գաղութը նոյեմբերի 17ին, 18ին, 19ին եւ 23ին առիթը պիտի ունենայ ունկնդրելու հայկական ժողովրդական երգերու փունջ մը, կատարողութեամբ Յովհաննէս Պատպեանի, Պելլա Դարբինեանի, Մարիէթա Անտոնեանի եւ իրենց ընկերացող նուագախումբին:

Կը դիմենք մեր սիրելի ընթերցողներուն, որ խոտնեբամ լցնեն սրարը, յիշեալ չորս օրերու ընթացքին, եւ քաջալերեն մեր հայրենի արուստագէտները:

Համերգները նախաձեռնուած են Միւրեքեան Հիմնարկութեան կողմէ եւ հովանաւորուած Հայաստանեայց Առաք. Եկեղեցւոյ վարչութեան կողմէ, որոնց պիտի մասնակցին նաեւ գաղութի բոլոր միութիւնները:

AYUDEMOS AL LIBANO

Noticias provenientes de los Estados Unidos nos informan que se prepara en la Diáspora una colecta extraordinaria para ayudar a los armenios del Líbano. Hacemos por la presente un llamado a todos los armenios de Sud-américa para abocarse a la tarea de contribuir con todos sus esfuerzos en forma individual y colectiva. Sugerimos que en todos los eventos, especialmente los de carácter interinstitucional, destinen sus recaudaciones al fondo de ayuda a nuestros hermanos del Líbano, próximo a formarse.

ARTISTAS DE ARMENIA EN BUENOS AIRES

El martes 14 de noviembre ppdo., arribaron a la ciudad de Buenos Aires ocho artistas de la Madre Patria encabezados por el conocido poeta VAHAKN TAVTIAN, Vicepresidente del Comité de Relaciones Culturales con la Diáspora. El grupo esta integrado por los cantantes HOVHANNES BADALIAN, BELLA TARPINIAN, y MARIETTA ANDONIAN, quienes actuarán acompañados por los instrumentistas NATALIA BOGOSSIAN (piano) YIVAN KASPARIAN (dudk) HRACH MURADIAN (Kemancha) y JACHIK LEILOIAN (kanón).

Los mismos que vienen invitados por la Fundación Murekian, actuarán con el auspicio de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia y la participación de todas las Instituciones de la Colectividad.

en el Salón Auditorio de la Misericordia, Virrey Loreto 2348, Capital los días viernes 17, sábado 18 y jueves 23 de noviembre a las 21,30 hs., y el domingo 19 de noviembre a las 18 horas. Nos dirigimos por la presente a nuestros lectores, para que en forma masiva llenen el Teatro durante los cuatro días, y alienten a los artistas de Armenia.